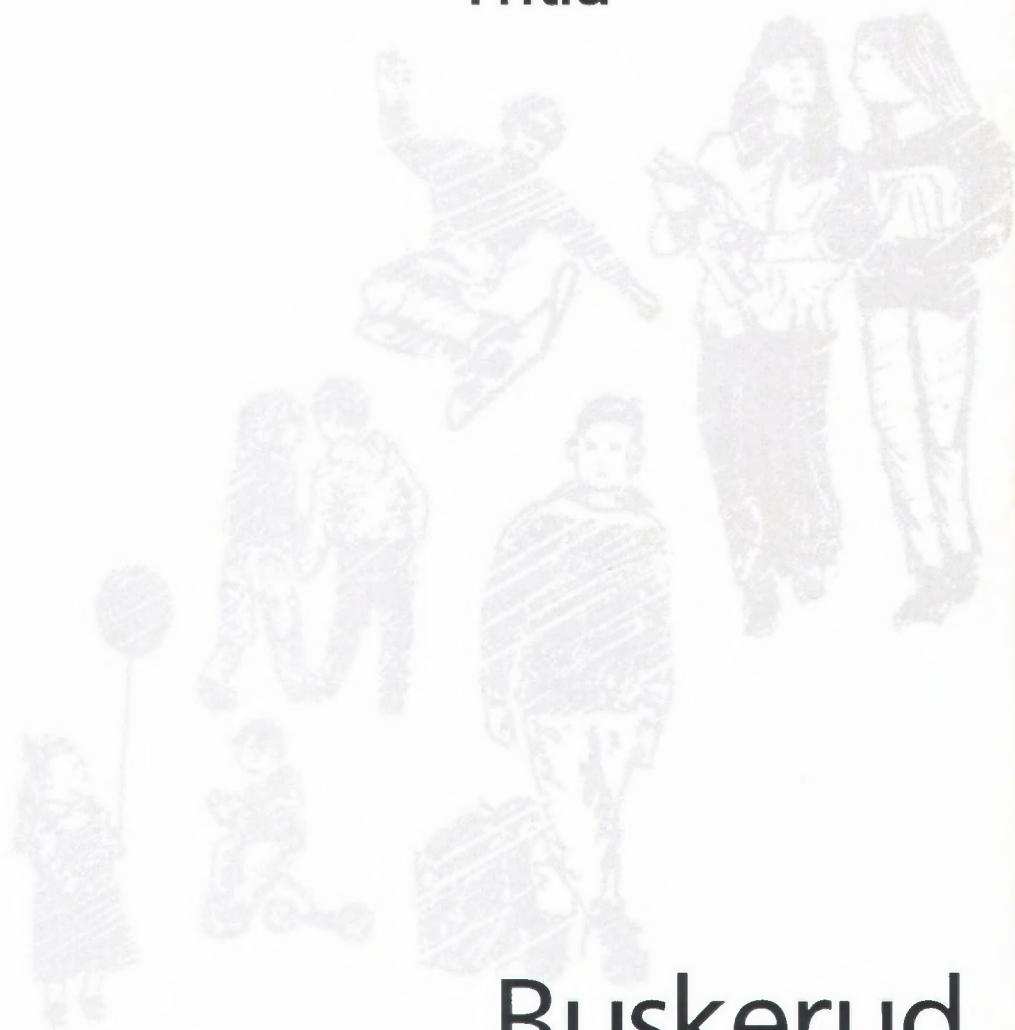

Mars 1998

Barn og unge

Aktuell statistikk

Del 1: Befolkningen
Familie
Helse
Kriminalitet
Fritid

Buskerud

Barn og unge. Aktuell statistikk

I *Barn og unge. Aktuell statistikk* publiseres statistikk på ulike emneområder, der alle tall dekker barn og unge under 18 år.

Barn og unge. Aktuell statistikk kommer i to deler, med forskjellig emnemessig innhold. Del 1 (dette heftet) dekker barn i befolkningen, familieforhold, helse, kriminalitet og fritid. Del 2 (utkommer senere) tar for seg barn i utdanning, arbeid, økonomiske forhold og barnevern.

Husk å oppgi kilde: *Barn og unge. Aktuell statistikk*/Statistisk sentralbyrå.

Ansvarlig seksjon: Seksjon for befolknings- og utdanningsstatistikk.

Redaktør: Elisabetta Vassenden.

Redaksjonsmedarbeider: Ingvild Hauge, tlf. 62 88 52 24, faks 62 88 52 89, e-post: inh@ssb.no.

Redigering: Randi Hansen Øiseth.

Priser: Pr. hefte kr 50,- inkl. mva. Pakkepris (19 fylkeshefter og hefte med landstall) kr 600,- inkl. mva.

Forespørsel om salg rettes til: Statistisk sentralbyrå, Salg- og abonnementservice, Postboks 1260, 2201 Kongsvinger, tlf. 62 88 55 00, faks 62 88 55 95, e-post: salg- og abonnement@ssb.no.

ISBN 82-537-4519-2.

Elektronisk formidling

Foruten papirutgaven finnes tabellene i elektronisk versjon under SSBs Webtjeneste på Internett. Adressen er <http://www.ssb.no>. Tabellene kan lastes ned i Excel.

En diskett-versjon kan også gjøres tilgjengelig ved forespørsel.

Andre tabeller

Spesialtabeller kan bestilles fra Statistisk sentralbyrå.

Standardtegn

Standardtegn i tabeller	Symbol
Tall kan ikke forekomme	.
Oppgave mangler	..
Oppgave mangler foreløpig	...
Tall kan ikke offentliggjøres	:
Null	-
Mindre enn 0,5 av den brukte enheten	0
Mindre enn 0,05 av den brukte enheten	0,0
Foreløpig tall	*
Brudd i den loddrette serien	—
Brudd i den vannrette serien	
Rettet siden forrige utgave	r

Innhold

1. Barn og unge i befolkningen	3
2. Barn og unges familier	13
3. Barn og unges helse	26
4. Barn og unges lovbrudd	37
5. Barn og unges fritid	40

Innledning

Barn og unge. Aktuell statistikk samler Statistisk sentralbyrås data om barn og unge og presenterer regionale tall med korte artikler, tabeller og figurer.

Barn og unge. Aktuell statistikk utgis som 1 landspublikasjon og 19 fylkespublikasjoner. Landspublikasjonen gir tall for landet som helhet og for de enkelte fylkene der det har vært mulig. Tallene i fylkespublikasjonene er på kommunenivå, eller på fylkes- og landsnivå hvis statistikken ikke kan gis på mindre geografiske enheter.

Publikasjonene kommer i to deler. Del 1, som dette heftet inngår i, dekker barn i befolkningen, familieforhold, barns helse, deres kontakt med rettsvesenet og barns fritid. Del 2 vil bli utgitt ved årsskiftet 1998-1999, med disse emnene: Barn i barnehager, barn og unge i skolen, unge i arbeidsstyrken, barn og økonomi og barn i barnevernet.

Barn er i denne publikasjonen definert som personer under 18 år, dvs. under myndighetsalder. Dette er i tråd med norsk lov og FNs konvensjon om barnets rettigheter. I enkelte tilfeller vil tabellene dekke lengre eller kortere aldersspenn, avhengig av hva som er hensiktsmessig og/eller finnes om temaene.

De nyeste tilgjengelige tallene er tatt med, dvs. hovedsakelig fra perioden 1995-1997.

Publikasjonene er tilgjengelige på SSBs webside på Internett. Webadressen er <http://www.ssb.no>.

En undersøkelse gjennomført av Norsk senter for barneforskning i 1994 (Arbeidsrapport nr. 15) avslørte at statistikk i liten utstrekning ble tatt i bruk i ulike beslutningsprosesser. Håpet er at denne publikasjonen, som samler mye informasjon, kan gjøre statistikk om barn og unge lettere tilgjengelig og være til hjelp for alle som interesserer seg for og arbeider med barn, det være seg planleggere i kommuner og fylker, politikere, personer som har sitt daglige virke blant barn og allmennheten generelt.

Barne- og familiedepartementet har finansiert utarbeidelsen av publikasjonene. Representanter fra Barneombudet og Norges forskningsråd har gitt faglige innspill til prosjektet.

1. Barn og unge i befolkningen

Det bor 51 100 barn og unge i Buskerud. Prognoser for de neste 20 årene viser vekst i barnetallene i noen aldersgrupper, mens det forventes nedgang i andre aldersgrupper.

Begrepene tettbygd/spredtbygd strøk er gitt av SSBs definisjon av tettsted. Et tettsted er i hovedregelen en hussamling hvor det bor minimum 200 personer og er mindre enn 50 meter mellom husene.

1.1. Personer 0-17 år, etter kommune og bostedsstrøk. 1. januar 1997

		Alder				
		I alt	0-5 år	6-12 år	13-15 år	16-17 år
06 Buskerud	I alt	51 085	17 643	20 077	8 020	5 345
	Tettbygd strøk	38 553	13 321	15 172	6 078	3 982
	Spredtbygd strøk	12 418	4 276	4 851	1 934	1 357
	Uspesifisert strøk	114	46	54	8	6
0602 Drammen	I alt	10 973	3 905	4 392	1 601	1 075
	Tettbygd strøk	10 483	3 732	4 197	1 527	1 027
	Spredtbygd strøk	483	171	193	73	46
	Uspesifisert strøk	7	2	2	1	2
0604 Kongsberg	I alt	4 646	1 593	1 765	795	493
	Tettbygd strøk	3 782	1 266	1 429	680	407
	Spredtbygd strøk	861	325	335	115	86
	Uspesifisert strøk	3	2	1	-	-
0605 Ringerike	I alt	5 743	1 987	2 255	885	616
	Tettbygd strøk	3 700	1 273	1 459	584	384
	Spredtbygd strøk	2 042	714	796	301	231
	Uspesifisert strøk	1	-	-	-	1
0612 Hole	I alt	1 055	373	407	157	118
	Tettbygd strøk	443	150	174	66	53
	Spredtbygd strøk	611	223	233	90	65
	Uspesifisert strøk	1	-	-	1	-
0615 Flå	I alt	198	66	76	35	21
	Tettbygd strøk	-	-	-	-	-
	Spredtbygd strøk	195	65	74	35	21
	Uspesifisert strøk	3	1	2	-	-
0616 Nes	I alt	822	270	331	125	96
	Tettbygd strøk	507	171	203	81	52
	Spredtbygd strøk	303	94	123	43	43
	Uspesifisert strøk	12	5	5	1	1
0617 Gol	I alt	854	292	332	131	99
	Tettbygd strøk	435	148	155	78	54
	Spredtbygd strøk	407	141	169	53	44
	Uspesifisert strøk	12	3	8	-	1
0618 Hemsedal	I alt	391	161	128	64	38
	Tettbygd strøk	111	49	30	19	13
	Spredtbygd strøk	280	112	98	45	25
	Uspesifisert strøk	-	-	-	-	-
0619 Ål	I alt	1 090	366	427	179	118
	Tettbygd strøk	571	179	231	98	63
	Spredtbygd strøk	514	184	194	81	55
	Uspesifisert strøk	5	3	2	-	-

1.1. Personer 0-17 år, etter kommune og bostedsstrøk. 1. januar 1997

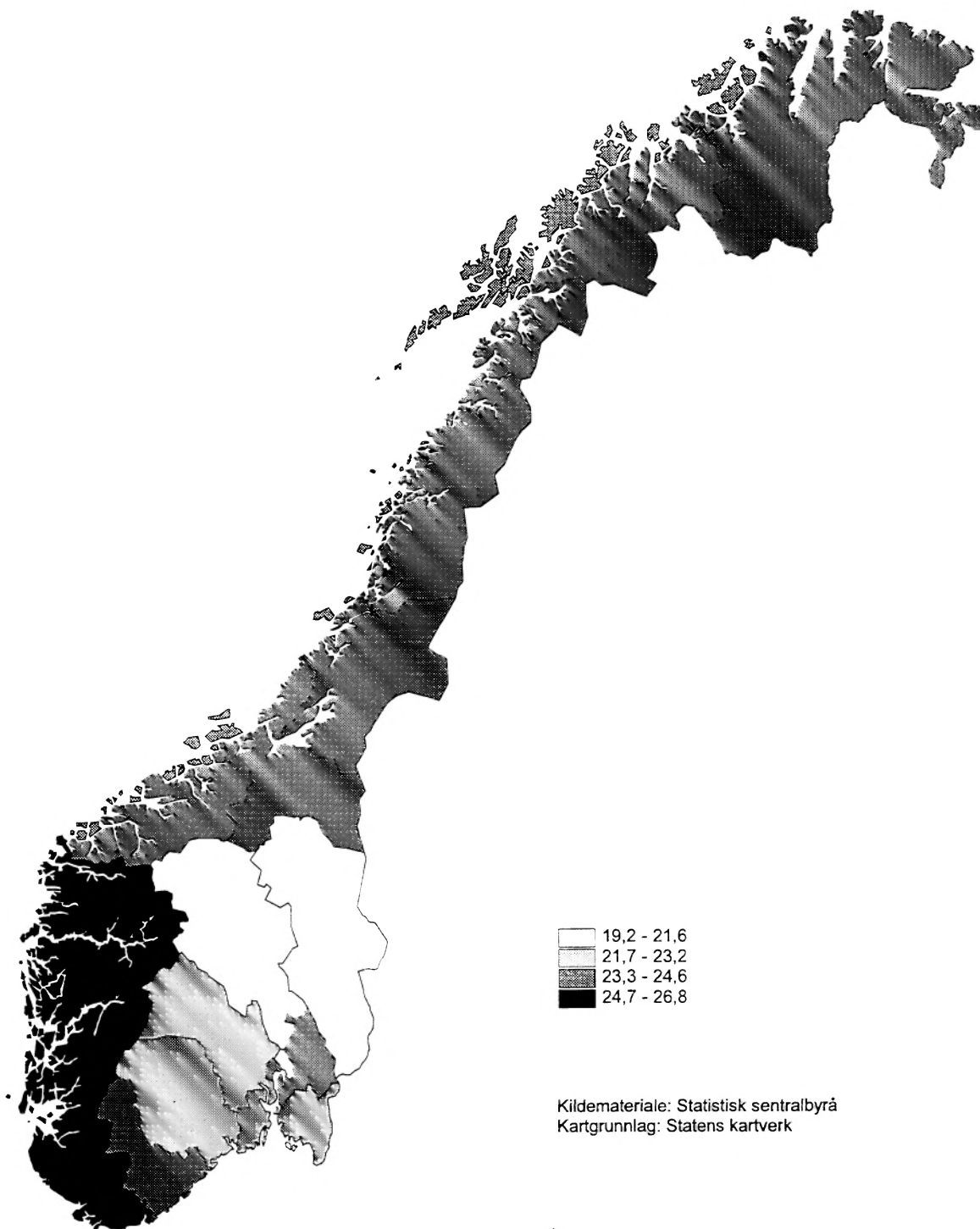
(forts.)

		Alder				
		I alt	0-5 år	6-12 år	13-15 år	16-17 år
0620 Hol	I alt	992	330	385	167	110
	Tettbygd strøk	484	173	182	81	48
	Spredtbygd strøk	502	154	200	86	62
	Uspesifisert strøk	6	3	3	-	-
0621 Sigdal	I alt	735	231	300	113	91
	Tettbygd strøk	-	-	-	-	-
	Spredtbygd strøk	732	230	298	113	91
	Uspesifisert strøk	3	1	2	-	-
0622 Krødsherad	I alt	493	138	212	83	60
	Tettbygd strøk	204	51	86	37	30
	Spredtbygd strøk	278	84	118	46	30
	Uspesifisert strøk	11	3	8	-	-
0623 Modum	I alt	2 699	803	1 079	470	347
	Tettbygd strøk	1 680	522	653	294	211
	Spredtbygd strøk	1 018	281	425	176	136
	Uspesifisert strøk	1	-	1	-	-
0624 Øvre Eiker	I alt	3 334	1 093	1 335	563	343
	Tettbygd strøk	2 565	829	1 030	439	267
	Spredtbygd strøk	768	263	305	124	76
	Uspesifisert strøk	1	1	-	-	-
0625 Nedre Eiker	I alt	4 758	1 597	1 916	733	512
	Tettbygd strøk	4 637	1 557	1 870	714	496
	Spredtbygd strøk	115	37	43	19	16
	Uspesifisert strøk	6	3	3	-	-
0626 Lier	I alt	5 121	1 953	1 971	741	456
	Tettbygd strøk	4 094	1 542	1 598	591	363
	Spredtbygd strøk	1 021	408	371	149	93
	Uspesifisert strøk	3	2	1	-	-
0627 Røyken	I alt	3 945	1 379	1 540	613	413
	Tettbygd strøk	3 371	1 172	1 325	524	350
	Spredtbygd strøk	559	202	206	88	63
	Uspesifisert strøk	15	5	9	1	-
0628 Hurum	I alt	1 757	605	667	304	181
	Tettbygd strøk	1 376	467	514	244	151
	Spredtbygd strøk	381	138	153	60	30
	Uspesifisert strøk	-	-	-	-	-
0631 Flesberg	I alt	544	182	213	98	51
	Tettbygd strøk	-	-	-	-	-
	Spredtbygd strøk	541	179	213	98	51
	Uspesifisert strøk	3	3	-	-	-
0632 Rollag	I alt	307	96	122	48	41
	Tettbygd strøk	-	-	-	-	-
	Spredtbygd strøk	307	96	122	48	41
	Uspesifisert strøk	-	-	-	-	-
0633 Nore og Uvdal	I alt	628	223	224	115	66
	Tettbygd strøk	110	40	36	21	13
	Spredtbygd strøk	500	175	182	91	52
	Uspesifisert strøk	18	8	6	3	1
Uoppgitt	I alt	-	-	-	-	-
	Tettbygd strøk	-	-	-	-	-
	Spredtbygd strøk	-	-	-	-	-
	Uspesifisert strøk	-	-	-	-	-

Kilde: Befolkningsstatistikk, SSB.

Figur 1.1. Personer 0-17 år i prosent av folke­mengden. 1. januar 1997

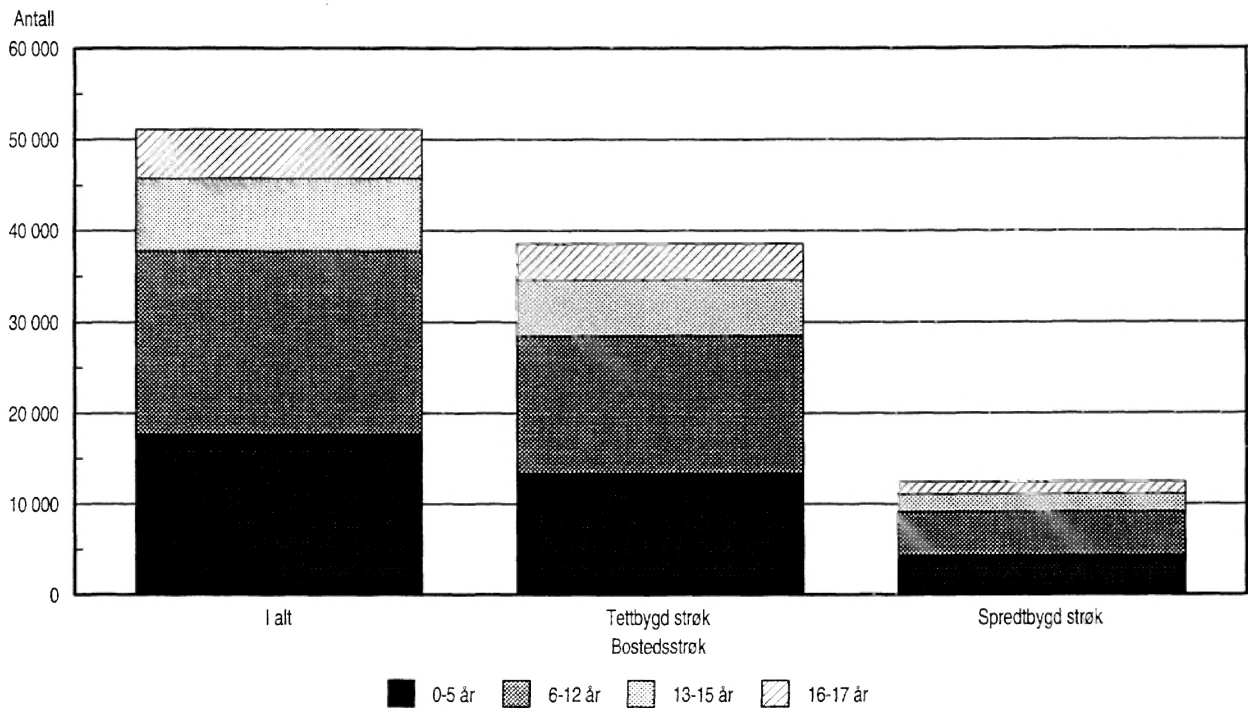
Buskerud hadde 51 100 bosatte i alderen 0-17 år pr. 1. januar 1997. I alle aldersgruppene var det flere barn og unge i tettbygde enn i spredtbygde strøk. Totalt bodde 75 prosent av alle barn og unge i fylket i tettsteder.

Tabell 1.1 viser fordelingen mellom tett, spredt og uopp­gitt bostedsstrøk for hver av Buskeruds kommuner. Bosettingsmønsteret varierer mellom de enkelte kommunene, noe som medfører lokale variasjoner i hva

slags type omgivelser barna og de unge lever i og har å forholde seg til.

En befolkningsframskriving er en beregning av den framtidige sammensetningen av og utviklingen i befolkningen. Her er tre årstall plukket ut for å vise den antatte utviklingen for barn og unges vedkommende. Talletene, og dermed antakelsene om utviklingen, blir mer usikre jo lenger fram i tid man går. Framskrivningen

Figur 1.2. Personer 0-17 år, etter alder og bostedsstrøk. Buskerud. 1. januar 1997

Kilde: Befolkningsstatistikk, SSB.

1.2. Framskriving av folkemengden, etter alder og kommune. 2000, 2010 og 2020

Kommune og år	Menn					Kvinner				
	Alle aldre	Av dette				Alle aldre	Av dette			
		0-5	6-12	13-15	16-17		0-5	6-12	13-15	16-17
06 Buskerud 2000	114 266	8 870	10 727	4 161	2 744	118 136	8 517	10 339	4 029	2 609
	117 847	7 925	10 531	4 739	3 083	121 487	7 548	10 071	4 614	3 072
	121 375	8 022	9 560	4 341	3 012	124 740	7 634	9 122	4 165	2 896
0602 Drammen 2000	25 748	2 035	2 358	924	547	27 840	1 978	2 270	892	547
	26 672	1 776	2 378	1 059	703	28 306	1 704	2 290	1 051	678
	27 430	1 799	2 126	976	687	28 838	1 720	2 051	947	655
0604 Kongsberg 2000	11 023	850	959	361	283	11 093	831	872	356	250
	11 506	789	1 031	447	262	11 529	739	969	450	273
	12 007	778	946	427	290	11 939	728	870	404	285
0605 Ringerike 2000	13 438	952	1 223	456	282	13 966	945	1 151	411	295
	13 507	837	1 089	487	326	13 993	801	1 065	497	339
	13 760	836	993	446	312	14 095	805	959	429	305
0612 Hole 2000	2 404	182	238	84	62	2 396	180	226	80	45
	2 490	152	212	102	71	2 474	146	206	103	71
	2 521	154	175	84	59	2 523	147	177	81	56
0615 Flå 2000	594	44	39	22	14	541	34	36	13	11
	559	34	43	25	10	512	32	42	16	11
	540	30	36	18	12	492	30	35	17	12
0616 Nes 2000	1 745	142	182	60	47	1 786	118	199	70	37
	1 781	128	178	87	55	1 815	115	147	70	62
	1 866	145	174	74	50	1 856	129	142	60	42

1.2. Framskrivning av folkemengden, etter alder og kommune. 2000, 2010 og 2020
(forts.)

Kommune og år	Menn						Kvinner					
	Alle aldere	Av dette				Alle aldere	Av dette					
		0-5	6-12	13-15	16-17		0-5	6-12	13-15	16-17		
0617 Gol	2000	2 116	163	179	61	48	2 188	153	176	77	41	
	2010	2 104	139	195	86	54	2 220	129	173	78	50	
	2020	2 116	133	164	75	52	2 227	126	144	66	49	
0618 Hemsedal	2000	923	93	65	36	12	918	82	68	21	26	
	2010	1 002	82	105	48	19	1 000	78	98	40	24	
	2020	1 054	75	88	43	30	1 077	72	86	40	29	
0619 Ål	2000	2 298	187	224	87	56	2 385	154	204	91	69	
	2010	2 272	165	213	97	58	2 389	152	183	73	55	
	2020	2 346	174	222	96	63	2 512	156	194	85	57	
0620 Hol	2000	2 213	155	230	63	54	2 352	146	187	82	61	
	2010	2 203	150	198	80	57	2 325	139	171	70	59	
	2020	2 202	145	176	82	55	2 311	132	159	70	48	
0621 Sigdal	2000	1 764	112	137	61	39	1 778	107	157	60	29	
	2010	1 670	92	122	58	31	1 683	89	123	55	33	
	2020	1 615	90	105	47	33	1 582	84	99	46	34	
0622 Krødsherad	2000	1 095	71	86	37	28	1 139	73	101	52	27	
	2010	1 066	72	87	32	19	1 098	66	84	37	30	
	2020	1 073	70	84	36	24	1 072	66	77	33	24	
0623 Modum	2000	6 058	435	520	216	171	6 211	407	516	239	138	
	2010	6 170	427	537	232	148	6 347	413	531	220	148	
	2020	6 346	423	520	230	158	6 501	406	511	229	156	
0624 Øvre Eiker	2000	7 289	544	686	291	185	7 404	526	655	247	171	
	2010	7 356	492	640	282	202	7 451	472	620	278	184	
	2020	7 428	486	586	264	181	7 565	466	573	259	177	
0625 Nedre Eiker	2000	9 753	801	1 000	413	273	10 146	781	991	357	232	
	2010	10 234	724	968	434	271	10 684	690	924	427	284	
	2020	10 683	755	888	402	280	11 183	719	845	386	267	
0626 Lier	2000	10 660	922	1 170	417	256	10 855	881	1 111	402	254	
	2010	11 698	821	1 164	557	368	11 987	785	1 127	538	354	
	2020	12 467	876	1 036	480	336	12 833	840	1 001	466	323	
0627 Røyken	2000	7 796	648	779	321	186	7 861	593	805	319	205	
	2010	8 260	559	747	360	241	8 426	538	726	331	236	
	2020	8 609	572	681	311	218	8 862	552	663	307	211	
0628 Hurum	2000	3 966	310	347	136	111	3 979	301	336	139	95	
	2010	4 026	285	365	157	105	4 058	270	352	159	99	
	2020	4 083	283	330	148	102	4 149	270	321	144	100	
0631 Flesberg	2000	1 256	71	120	41	32	1 189	82	112	43	27	
	2010	1 204	66	85	32	27	1 132	60	80	46	30	
	2020	1 184	71	77	33	22	1 106	66	71	30	22	
0632 Rollag	2000	731	52	54	25	19	738	48	59	28	14	
	2010	715	48	63	25	17	730	48	56	24	14	
	2020	716	44	56	24	18	725	42	52	24	16	
0633 Nore og Uvdal	2000	1 396	101	131	49	39	1 371	97	107	50	35	
	2010	1 352	87	111	52	39	1 328	82	104	51	38	
	2020	1 329	83	97	45	30	1 292	78	92	42	28	

Kilde: Befolkningsstatistikk, SSB.

Alternativ M1 er brukt i denne befolkningsframskrivningen. Alternativ M1 kombinerer mellomalternativene for *fruktbarhet* (1,86 barn pr. kvinne, konstant over hele framskrivingsperioden), for *dødelighet* (en økning i forventet levealder i perioden 1995-2020 fra 75 til 78,5 år for menn og fra 80 til 83,5 år for kvinner) og for *innvandring* (årlig netto innvandring på 7 000 personer på landsbasis fram til 2020). Innenlands flytting er som registrert i perioden 1991-1995.

forutsetter at tidligere trender videreføres. Trendbrudd vil altså skape avvik mellom framskrivning og faktisk utvikling.

For Buskerud viser framskrivningstallene for 2000, 2010 og 2020 at i aldersgruppen 0-5 år forventes en nedgang fulgt av en oppgang i barnetallene. 6-12-åringene blir en mindre tallrik gruppe. Aldersgruppen 13-15 år viser en økning før det blir en reduksjon. Det samme gjelder for 16-17-åringene.

2 860 nyfødte i 1996

Det ble født 2 857 levendefødte barn i Buskerud i 1996. På landsbasis var mors gjennomsnittsalder ved første fødsel 26,7 år, ved alle fødsler 29,0 år.

Det fødes om lag 6 prosent flere gutter enn jenter på landsbasis, slik at det for hver jente i gjennomsnitt blir født 1,06 gutter. Kommunen og fylket kan oppleve svingninger i forhold til dette.

Fødslene i 1996 gir et samlet fruktbarhetstall på landsbasis på 1,89, mot 1,88 i perioden 1991-1995. I 1990 var fruktbarhetsnivået noe høyere (1,93 barn pr. kvin-

ne), med like mange levendefødte som i 1996, fordi det dengang var færre kvinner i reproduktiv alder.

Det er tendenser til økt fruktbarhet i Trøndelag, på Vestlandet og i Agder. Nivået på Østlandet er derimot uendret, og det er en svak nedgang i Nord-Norge. Alle fylkene på Østlandet hadde et samlet fruktbarhetstall på 1,8 eller lavere, mens det i alle andre fylker var over 1,9.

Samlet fruktbarhetstall (SFT) er et mål for fruktbarhetsnivå. SFT for 1996 er et uttrykk for hvor mange barn hver kvinne i gjennomsnitt vil få i løpet av den fødedyktige perioden (15-49 år) ut fra fødselsratene som er registrert for hver enkelt aldersgruppe i løpet av 1996. For å kunne opprettholde folketallet på lang sikt - uten innflyttingsoverskudd fra utlandet - kreves det at hver kvinne i gjennomsnitt føder ei jente, altså at kvinnene reproducerer seg. Det fødes om lag 6 prosent flere gutter enn jenter på landsbasis, slik at det for hver jente i gjennomsnitt blir født 1,06 gutter. Ettersom noen kvinner dør før de når 50-årsalderen, trengs det i Norge et fruktbarhetstall på 2,08 for å sikre reproduksjonen.

1.3. Levendefødte, etter kjønn, mors alder og kommune, 1996

	Levendefødte		Mors alder	
	Gutter	Jenter	15-29 år	30 år og over
06 Buskerud	1 521	1 336	1 698	1 159
0602 Drammen	352	335	440	247
0604 Kongsberg	139	127	139	127
0605 Ringerike	166	137	191	112
0612 Hole	26	26	24	28
0615 Flå	8	2	5	5
0616 Nes	19	17	23	13
0617 Gol	22	20	27	15
0618 Hemsedal	17	16	16	17
0619 Ål	31	25	33	23
0620 Hol	33	25	38	20
0621 Sigdal	19	14	22	11
0622 Krødsherad ...	11	11	15	7
0623 Modum	78	60	83	55
0624 Øvre Eiker	107	73	104	76
0625 Nedre Eiker ...	131	125	169	87
0626 Lier	156	144	147	153
0627 Røyken	109	96	113	92
0628 Hurum	56	44	63	37
0631 Flesberg	11	15	15	11
0632 Rollag	6	8	7	7
0633 Nore og Uvdal	24	16	24	16

Kilde: Befolkningsstatistikk, SSB.

1.4. Samlet fruktbarhetstall, etter fylke, 1991-1995 og 1996

	Samlet fruktbarhetstall ¹	
	1991-1995	1996
Hele landet	1,88	1,89
Østfold	1,72	1,75
Akershus	1,82	1,81
Oslo	1,71	1,71
Hedmark	1,75	1,75
Oppland	1,72	1,66
Buskerud	1,74	1,75
Vestfold	1,78	1,78
Telemark	1,77	1,80
Aust-Agder	1,89	1,93
Vest-Agder	2,02	2,07
Rogaland	2,13	2,11
Hordaland	2,02	2,03
Sogn og Fjordane	2,11	2,21
Møre og Romsdal	1,97	2,03
Sør-Trøndelag	1,90	1,93
Nord-Trøndelag	2,00	2,11
Nordland	1,97	1,98
Troms	2,00	1,93
Finnmark	2,06	2,05

¹ Summen av ettårige aldersavhengige fruktbarhetsrater 15-49 år. Antall barn hver kvinne kommer til å føde under forutsetning av at fruktbarhetsmønsteret i perioden varer ved og at dødsfall ikke forekommer.

Kilde: Aktuelle befolkningstall 3/97, SSB.

1.5. Fødte¹ i alt i enkelt- og flerfødsler, etter kommune, 1996

Kommune	Fødte i alt	Antall enkeltfødsler	Antall flerfødsler	Antall tvillingfødsler	Antall trillingfødsler
06 Buskerud	2 871	2 807	32	32	-
0602 Drammen	688	664	12	12	-
0604 Kongsberg	268	264	2	2	-
0605 Ringerike	305	299	3	3	-
0612 Hole	52	52	-	-	-
0615 Flå	10	10	-	-	-
0616 Nes	36	36	-	-	-
0617 Gol	42	42	-	-	-
0618 Hemsedal	33	31	1	1	-
0619 Ål	56	56	-	-	-
0620 Hol	58	56	1	1	-
0621 Sigdal	33	33	-	-	-
0622 Krødsherad	22	22	-	-	-
0623 Modum	140	136	2	2	-
0624 Øvre Eiker	182	178	2	2	-
0625 Nedre Eiker	258	254	2	2	-
0626 Lier	300	292	4	4	-
0627 Røyken	207	203	2	2	-
0628 Hurum	101	99	1	1	-
0631 Flesberg	26	26	-	-	-
0632 Rollag	14	14	-	-	-
0633 Nore og Uvdal	40	40	-	-	-

¹Omfatter levende- og dødfødte.

Kilde: Befolkningsstatistikk, SSB.

Tallet på fødte inkluderer levende- og dødfødte. Tallet på fødsler vil være lavere enn antall fødte, da det kan fødes både ett, to, tre eller flere barn ved hver fødsel.

Tabell 1.5 viser antall fødte og antall enkelt- og flerfødsler i fylket og kommunene i 1996. Det var 2 807 enkeltfødsler og 32 flerfødsler i Buskerud i 1996. Alle flerfødslene var tvillingfødsler.

De yngste barna flytter mest

Flyttetallene for Buskerud viser at barn i alderen 0-5 år flyttet mer enn barn og unge i alderen 6-17 år gjorde i 1995. Flytting er som regel foreldrenes avgjørelse, slik at barns flyttemønster avhenger av de voksnes.

Innflyttingen var større enn utflyttingen for 0-17-åringene; nettoinnflyttingen var på 469 personer. Også når det gjelder flytting over landegrensen, viser tallene at innvandringen var større enn utvandringen. Det var m.a.o. et innvandringsoverskudd for 0-17-åringene i 1995.

1.6. Innenlandske flyttinger og flyttinger til og fra utlandet, etter kommune, 1995

	Innflytting				Utflytting				Nettoinnflytting		
	Av dette				Av dette						
	Alle aldere	0-17 år	0-5 år	6-17 år	Alle aldere	0-17 år	0-5 år	6-17 år	0-17 år	0-5 år	6-17 år
06 Buskerud	11 598	12 587	11 414	11 173	10 967	12 118	11 136	982	469	278	191
0602 Drammen	2 723	516	274	242	2 614	477	269	208	39	5	34
0604 Kongsberg	847	184	102	82	710	129	69	60	55	33	22
0605 Ringerike	1 128	252	130	122	1 107	238	143	95	14	- 13	27
0612 Hole	389	92	57	35	314	52	33	19	40	24	16
0615 Flå	44	5	4	1	49	19	5	14	- 14	- 1	- 13
0616 Nes	169	53	30	23	121	20	8	12	33	22	11
0617 Gol	251	53	21	32	263	53	29	24	-	- 8	8
0618 Hemsedal	86	11	7	4	68	13	10	3	- 2	- 3	1
0619 Ål	184	56	38	18	253	76	33	43	- 20	5	- 25
0620 Hol	291	54	28	26	281	51	23	28	3	5	- 2
0621 Sigdal	110	21	10	11	116	24	14	10	- 3	- 4	1
0622 Krødsherad	100	25	11	14	96	16	6	10	9	5	4
0623 Modum	479	121	47	74	395	68	34	34	53	13	40
0624 Øvre Eiker	696	150	74	76	673	119	51	68	31	23	8
0625 Nedre Eiker	960	204	100	104	980	200	115	85	4	- 15	19
0626 Lier	1 497	373	233	140	1 347	257	131	126	116	102	14
0627 Røyken	1 029	279	173	106	952	178	102	76	101	71	30
0628 Hurum	371	79	44	35	348	72	41	31	7	3	4
0631 Flesberg	93	21	15	6	116	23	10	13	- 2	5	- 7
0632 Rollag	71	17	7	10	68	11	5	6	6	2	4
0633 Nore og Uvdal	80	21	9	12	96	22	5	17	- 1	4	- 5

¹Omfatter også flyttinger mellom kommunene i fylket.

Kilde: Befolkningsstatistikk, SSB.

1.7. Flytting til og fra utlandet¹, etter alder og kommune. 1995

	Innvandring				Utvandring				Nettoinnvandring		
	Av dette				Av dette						
	Alle aldere	0-17 år	0-5 år	6-17 år	Alle aldere	0-17 år	0-5 år	6-17 år	0-17 år	0-5 år	6-17 år
06 Buskerud	1 126	292	133	159	961	181	81	100	111	52	59
0602 Drammen	309	85	33	52	273	65	31	34	20	2	18
0604 Kongsberg	103	20	8	12	92	17	11	6	3	- 3	6
0605 Ringerike	79	15	9	6	84	15	5	10	-	4	- 4
0612 Hole	19	3	1	2	14	1	1	-	2	-	2
0615 Flå	2	-	-	-	5	3	-	3	- 3	-	- 3
0616 Nes	20	4	2	2	10	1	-	1	3	2	1
0617 Gol	28	8	-	8	16	3	2	1	5	- 2	7
0618 Hemsedal	14	2	-	2	7	1	1	-	1	- 1	2
0619 Ål	39	22	12	10	12	2	2	-	20	10	10
0620 Hol	61	4	4	-	71	7	3	4	- 3	1	- 4
0621 Sigdal	5	2	1	1	3	1	1	-	1	-	1
0622 Krødsherad ...	18	1	1	-	17	-	-	-	1	1	-
0623 Modum	45	14	5	9	34	7	4	3	7	1	6
0624 Øvre Eiker	59	15	6	9	63	11	1	10	4	5	- 1
0625 Nedre Eiker ...	75	29	14	15	40	11	2	9	18	12	6
0626 Lier	143	40	21	19	102	18	8	10	22	13	9
0627 Røyken	73	20	12	8	83	15	8	7	5	4	1
0628 Hurum	13	4	3	1	11	1	1	-	3	2	1
0631 Flesberg	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
0632 Rollag	14	1	-	1	23	2	-	2	- 1	-	- 1
0633 Nore og Uvdal	5	3	1	2	1	-	-	-	3	1	2

¹ Omfatter både norske og utenlandske statsborgere.

Kilde: Befolkningsstatistikk, SSB.

Statistikken over flyttinger omfatter alle flyttinger registrert i løpet av året mellom norske kommuner og mellom en norsk kommune og utlandet. En person som flytter flere ganger i kalenderåret, regnes med tilsvarende antall ganger. Flyttinger innen kommunene er ikke med i statistikken.

Statistikken over innenlandske flyttinger og flyttinger til og fra utlandet bygger på oppgaver fra folkeregistrene, basert på meldeplikt til folkeregisteret i innflyttingskommunen, og til fraflyttingskommunen ved flytting til utlandet.

Tallene viser situasjonen for ett år (1995) og er ikke nødvendigvis representative for andre år eller perioder.

Den unge innvandrerbefolkningen

Barn og unge i Norge kan ha ulik grad av tilknytning til utlandet. Pr. 1. januar 1997 hadde 87 prosent av 0-17-åringene i landet ingen innvandringsbakgrunn. Det vanligste innslaget av innvandringsbakgrunn var å ha én utenlandsfødt forelder (og selv være født i Norge). Om lag 6 prosent av barna og de unge hadde denne bakgrunnen. Mange innvandrere uten noen tidligere tilknytning til Norge har etter hvert fått barn, og disse andregenerasjonsinnvandrere (født i Norge av to utenlandsfødte foreldre) utgjør nå 3 prosent av 0-17-åringene i folkemengden. Det er også endel barn som er førstegenerasjonsinnvandrere (født i utlandet, uten norsk bakgrunn), og disse kom ved årsskiftet opp i 23 900 personer, eller ca. 2,5 prosent av alle barn og unge.

I antall var det flest barn og unge med innvandringsbakgrunn i Oslo og Akershus. I forhold til barnetallet i fylket var det klart størst andel barn med innvandringsbakgrunn i Oslo, Akershus, Buskerud, Vest-Agder og Østfold - i synkende rekkefølge - fulgte deretter.

SSBs definisjon av innvandrerbefolkningen omfatter førstegenerasjonsinnvandrere med to utenlandsfødte foreldre, samt andregenerasjonsinnvandrere (norsk-fødte med to utenlandsfødte foreldre). Personer med annen bakgrunn fra innvandring kan også skilles ut i statistikken.

1.8. Personer 0-17 år, etter innvandringskategori og fylke, 1. januar 1997

	I alt	Uten innvandringsbakgrunn	Førstegenerasjonsinnvandrere uten norsk bakgrunn	Andre-generasjonsinnvandrere	Utenlandsadoptert	Utenlandsfødt med en norsk forelder	Norskfødt med en utenlandsk forelder	Født i utlandet av norskfødte foreldre
00 Hele landet	1 022 291	888 553	23 853	30 303	7 926	5 925	62 739	2 992
01 Østfold	52 278	45 621	989	1 345	407	338	3 390	188
02 Akershus	108 828	91 573	2 424	2 694	957	958	9 677	545
03 Oslo	94 920	60 047	6 761	15 068	638	864	11 141	401
04 Hedmark	39 155	35 598	683	484	269	204	1 831	86
05 Oppland	38 688	35 704	670	431	238	153	1 420	72
06 Buskerud	51 085	43 929	1 111	1 961	296	354	3 326	108
07 Vestfold	47 026	41 789	773	717	285	385	2 916	161
08 Telemark	36 388	32 535	769	607	271	208	1 907	91
09 Aust-Agder	24 506	21 864	435	287	203	164	1 489	64
10 Vest-Agder	38 618	33 361	1 064	818	287	211	2 731	146
11 Rogaland	96 599	84 522	2 385	1 959	931	510	5 937	355
12 Hordaland	105 465	94 779	1 620	1 591	939	404	5 872	260
14 Sogn og Fjordane	26 935	24 960	473	256	245	75	914	12
15 Møre og Romsdal	58 698	54 575	658	430	532	233	2 163	107
16 Sør-Trøndelag	60 161	54 949	1 158	870	386	224	2 450	124
17 Nord-Trøndelag	31 071	29 188	368	135	246	125	956	53
18 Nordland	57 273	53 669	661	241	401	235	1 938	128
19 Troms	36 153	33 250	522	231	297	168	1 617	68
20 Finnmark	18 444	16 640	329	178	98	112	1 064	23

Kilde: Befolkningsstatistikk, SSB.

1.9. Barns¹ landbakgrunn², etter verdensregion og fylke, 1. januar 1997

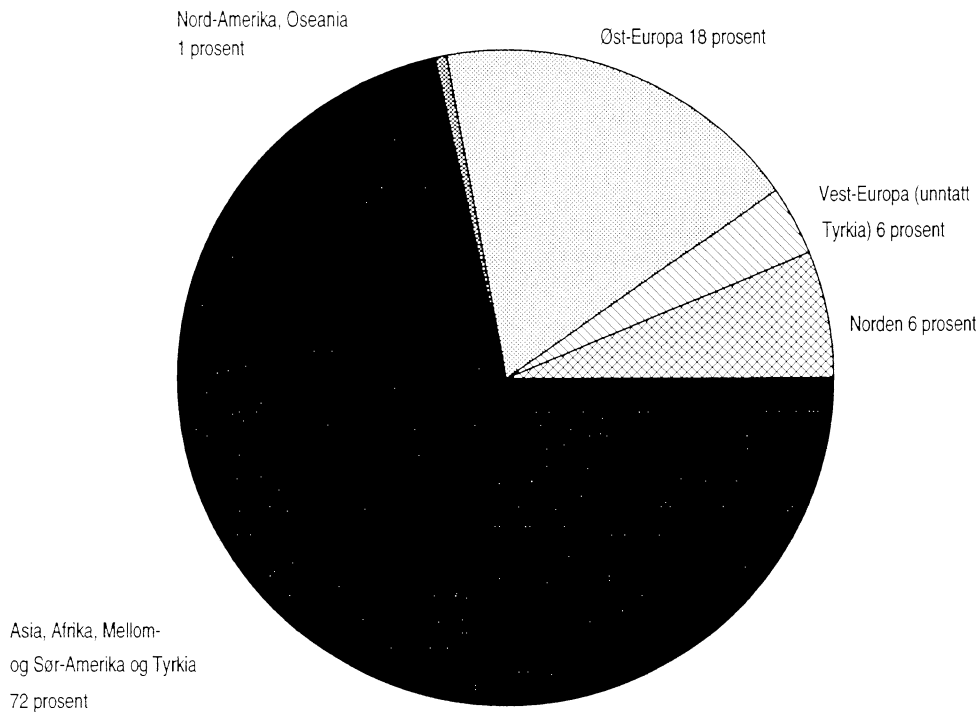
	I alt	Norge	Norden	Vest-Europa (unntatt Tyrkia)	Øst-Europa	Nord-Amerika, Oseania	Asia, Afrika, Mellom- og Sør-Amerika, Tyrkia
00 Hele landet	1 022 291	968 135	3 643	2 358	9 412	846	37 897
01 Østfold	52 278	49 944	200	75	573	26	1 460
02 Akershus	108 828	103 710	615	320	851	100	3 232
03 Oslo	94 920	73 091	727	463	1 789	138	18 712
04 Hedmark	39 155	37 988	98	40	348	15	666
05 Oppland	38 688	37 587	109	48	369	9	566
06 Buskerud	51 085	48 013	191	105	561	18	2 197
07 Vestfold	47 026	45 536	119	88	369	11	903
08 Telemark	36 388	35 012	105	55	385	7	824
09 Aust-Agder	24 506	23 784	65	39	277	8	333
10 Vest-Agder	38 618	36 736	104	45	502	10	1 221
11 Rogaland	96 599	92 255	363	602	700	343	2 336
12 Hordaland	105 465	102 254	237	141	657	59	2 117
14 Sogn og Fjordane	26 935	26 206	64	83	192	7	383
15 Møre og Romsdal	58 698	57 610	97	47	398	3	543
16 Sør-Trøndelag	60 161	58 133	132	84	484	47	1 281
17 Nord-Trøndelag	31 071	30 568	62	28	222	8	183
18 Nordland	57 273	56 371	123	29	377	7	366
19 Troms	36 153	35 400	145	54	207	27	320
20 Finnmark	18 444	17 937	87	12	151	3	254

¹ Personer med to utenlandsfødte foreldre. ² Eget, mors eller fars fødeland.

Kilde: Befolkningsstatistikk, SSB.

Tabell 1.9 omfatter kun førstegenerasjonsinnvandrere uten norsk bakgrunn og andregenerasjonsinnvandrere (norskfødte med to utenlandsfødte foreldre).

Figur 1.3. Innvandrerbarns landbakgrunn. Buskerud. 1. januar 1997

Kilde: Befolkningsstatistikk, SSB.

Hvor kommer de fra?

Ved årsskiftet 1996/1997 hadde 970 000 barn minst én norskfødt forelder. Av de 54 200 barna i innvandrerbefolkningen hadde 70 prosent (selv eller via foreldrene) bakgrunn fra Asia, Afrika, Mellom- og Sør-Amerika og Tyrkia. Flyktningstrømmer og tidligere arbeidsmarkedsrelatert migrasjon er blant årsakene til en høy andel barn og unge med asiatiske bakgrunn, spesielt vietnamesisk og pakistansk bakgrunn. Ettersom pakistanere og vietnamesere har vært i Norge relativt lenge og ofte har giftet seg med andre med samme bakgrunn, utgjør barna deres en stor andel av andregenerasjonsinnvandrere i den unge delen av innvandrerbefolkningen.

Uroen på Balkan spiller sannsynligvis en viktig rolle i forbindelse med at Øst-Europa er den nest vanligste regionsbakgrunnen (Norge ikke inkludert). 6 000 barn og unge hadde vest-europeisk bakgrunn, hvorav 60 prosent var fra de andre nordiske landene.

Oslo, Rogaland, Akershus og Hordaland hadde jevnt over de høyeste tallene for barn med utenlandsk bakgrunn. Oslo hadde flest innvandrerbarn (i antall) med bakgrunn fra Norden, Øst-Europa og Asia m.fl. Rogaland skilte seg ut med et relativt høyt antall vest-europeere og nord-amerikanere, noe som langt på vei kan forklares ut fra aktivitetene på den norske kontinentalsokkelen.

1.10 Personer 0-17 år sortert etter de 10 hyppigst forekommende nasjonalitetsgruppene Buskerud. 1. januar 1997

Barn i alt	Antall
Norge	48 013
Utlandet i alt ¹	3 072
Tyrkia	745
Jugoslavia	329
Vietnam	315
Pakistan	298
India	247
Bosnia-Hercegovina	147
Iran	129
Chile	83
Danmark	76

¹ Omfatter førstegenerasjonsinnvandrere (født i utlandet, av to utenlandsfødte foreldre) og andregenerasjonsinnvandrere (født i Norge av to utenlandsfødte foreldre).

Kilde: Befolkningsstatistikk, SSB.

De fleste 0-17-åringene i innvandrerbefolkningen kom fra europeiske eller asiatiske land. Tyrkia, med over dobbelt så mange barn med denne bakgrunnen som neste land på listen, toppet listen over de 9 største innvandrergruppene.

2. Barn og unges familier

Det var 2 052 000 familieenheter i Norge ved årsskiftet 1996/97. Noe over halvparten (1 047 200) av disse bestod av flere personer, og 570 500 av familiene inkluderte barn under 18 år. I alt 1 015 000 hjemmeboende barn 0-17 år fordelte seg på alle familieformene.

2.1. Familier, etter familietype og tallet på barn under 18 år¹. 1 januar 1997. Absolutte tall og prosent

	Ektepar ² uten/med barn							
	Familier i alt	I alt	0 barn	1 barn	2 barn	3 barn	4 barn	5 barn og over
	Absolutte tall							
Hele landet	2 052 354	842 306	476 747	128 988	154 903	66 092	12 469	3 107
06 Buskerud	108 854	45 999	26 982	6 958	8 590	2 848	479	142
0602 Drammen	27 067	10 068	6 086	1 464	1 808	556	117	37
0604 Kongsberg	10 198	4 362	2 570	666	843	243	35	5
0605 Ringerike	13 435	5 375	3 345	782	898	302	37	11
0612 Hole	2 166	990	571	150	187	72	8	2
0615 Flå	550	225	155	25	33	10	2	-
0616 Nes	1 551	736	423	117	132	52	11	1
0617 Gol	2 107	851	530	125	140	50	5	1
0618 Hemsedal	849	336	175	65	64	28	1	3
0619 Ål	2 150	937	554	106	169	79	25	4
0620 Hol	2 192	879	532	116	143	75	12	1
0621 Sigdal	1 676	740	458	95	126	52	7	2
0622 Krødsherad	1 033	456	260	70	89	30	7	-
0623 Modum	5 709	2 481	1 491	333	463	165	26	3
0624 Øvre Eiker	6 741	2 950	1 731	454	540	173	34	18
0625 Nedre Eiker	8 846	3 986	2 259	639	793	234	38	23
0626 Lier	9 316	4 244	2 234	731	923	309	39	8
0627 Røyken	6 597	3 296	1 755	571	698	225	31	16
0628 Hurum	3 650	1 671	994	264	286	97	28	2
0631 Flesberg	1 088	551	337	73	104	32	5	-
0632 Rollag	664	308	190	41	47	28	1	1
0633 Nore og Uvdal ..	1 269	557	332	71	104	36	10	4
	Prosent							
Hele landet	100,0	41,0	23,2	6,3	7,5	3,2	0,6	0,2
06 Buskerud	100,0	42,3	24,8	6,4	7,9	2,6	0,4	0,1
0602 Drammen	100,0	37,2	22,5	5,4	6,7	2,1	0,4	0,1
0604 Kongsberg	100,0	42,8	25,2	6,5	8,3	2,4	0,3	0,0
0605 Ringerike	100,0	40,0	24,9	5,8	6,7	2,2	0,3	0,1
0612 Hole	100,0	45,7	26,4	6,9	8,6	3,3	0,4	0,1
0615 Flå	100,0	40,9	28,2	4,5	6,0	1,8	0,4	0,0
0616 Nes	100,0	47,5	27,3	7,5	8,5	3,4	0,7	0,1
0617 Gol	100,0	40,4	25,2	5,9	6,6	2,4	0,2	0,0
0618 Hemsedal	100,0	39,6	20,6	7,7	7,5	3,3	0,1	0,4
0619 Ål	100,0	43,6	25,8	4,9	7,9	3,7	1,2	0,2
0620 Hol	100,0	40,1	24,3	5,3	6,5	3,4	0,5	0,0
0621 Sigdal	100,0	44,2	27,3	5,7	7,5	3,1	0,4	0,1
0622 Krødsherad	100,0	44,1	25,2	6,8	8,6	2,9	0,7	0,0
0623 Modum	100,0	43,5	26,1	5,8	8,1	2,9	0,5	0,1
0624 Øvre Eiker	100,0	43,8	25,7	6,7	8,0	2,6	0,5	0,3
0625 Nedre Eiker	100,0	45,1	25,5	7,2	9,0	2,6	0,4	0,3
0626 Lier	100,0	45,6	24,0	7,8	9,9	3,3	0,4	0,1
0627 Røyken	100,0	50,0	26,6	8,7	10,6	3,4	0,5	0,2
0628 Hurum	100,0	45,8	27,2	7,2	7,8	2,7	0,8	0,1
0631 Flesberg	100,0	50,6	31,0	6,7	9,6	2,9	0,5	0,0
0632 Rollag	100,0	46,4	28,6	6,2	7,1	4,2	0,2	0,2
0633 Nore og Uvdal ..	100,0	43,9	26,2	5,6	8,2	2,8	0,8	0,3

2.1. Familier, etter familietype og tallet på barn under 18 år¹. 1 januar 1997. Absolutte tall og prosent
 (forts.)

	Samboerpar ³ med felles barn				Mor med barn				Far med barn				Enslige ⁴
	I alt	1 barn	2 barn	3 barn og over	I alt	1 barn	2 barn	3 barn og over	I alt	1 barn	2 barn	3 barn og over	
Absolutte tall													
Hele landet	80 699	40 028	31 745	8 926	110 179	71 030	30 971	8 178	14 022	10 612	2 817	593	1 005 148
06 Buskerud	3 831	2 014	1 452	365	5 687	3 641	1 671	375	777	612	142	23	52 560
0602 Drammen ...	741	432	244	65	1 474	945	411	118	145	119	21	5	14 639
0604 Kongsberg ..	355	173	156	26	495	331	125	39	84	71	10	3	4 902
0605 Ringerike	562	288	227	47	704	468	211	25	110	85	23	2	6 684
0612 Hole	74	37	28	9	91	65	23	3	13	9	3	1	998
0615 Flå	19	8	7	4	18	11	6	1	3	3	-	-	285
0616 Nes	60	29	20	11	70	48	16	6	14	9	4	1	671
0617 Gol	82	50	26	6	98	68	30	-	10	8	2	-	1 066
0618 Hemsedal ...	24	12	9	3	33	21	10	2	-	-	-	-	456
0619 Ål	78	32	33	13	86	60	24	2	21	18	3	-	1 028
0620 Hol	94	41	42	11	95	61	28	6	7	5	2	-	1 117
0621 Sigdal	48	29	12	7	65	37	23	5	7	3	4	-	816
0622 Krødsherad .	34	19	12	3	44	29	10	5	5	4	1	-	494
0623 Modum	189	104	68	17	311	201	91	19	36	29	7	-	2 692
0624 Øvre Eiker ..	245	133	88	24	376	236	116	24	61	54	6	1	3 109
0625 Nedre Eiker .	344	183	123	38	591	355	198	38	69	56	13	-	3 856
0626 Lier	347	174	145	28	511	309	166	36	70	53	16	1	4 144
0627 Røyken	284	147	103	34	354	222	110	22	65	50	12	3	2 598
0628 Hurum	135	66	60	9	159	103	44	12	34	21	10	3	1 651
0631 Flesberg	38	17	19	2	47	31	12	4	9	6	2	1	443
0632 Rollag	14	8	5	1	28	19	5	4	7	5	1	1	307
0633 Nore og Uvdal	64	32	25	7	37	21	12	4	7	4	2	1	604
Prosent													
Hele landet	3,9	2,0	1,5	0,4	5,4	3,5	1,5	0,4	0,7	0,5	0,1	0,0	49,0
06 Buskerud	3,5	1,9	1,3	0,3	5,2	3,3	1,5	0,3	0,7	0,6	0,1	0,0	48,3
0602 Drammen ...	2,7	1,6	0,9	0,2	5,4	3,5	1,5	0,4	0,5	0,4	0,1	0,0	54,1
0604 Kongsberg ..	3,5	1,7	1,5	0,3	4,9	3,2	1,2	0,4	0,8	0,7	0,1	0,0	48,1
0605 Ringerike	4,2	2,1	1,7	0,3	5,2	3,5	1,6	0,2	0,8	0,6	0,2	0,0	49,8
0612 Hole	3,4	1,7	1,3	0,4	4,2	3,0	1,1	0,1	0,6	0,4	0,1	0,0	46,1
0615 Flå	3,5	1,5	1,3	0,7	3,3	2,0	1,1	0,2	0,5	0,5	0,0	0,0	51,8
0616 Nes	3,9	1,9	1,3	0,7	4,5	3,1	1,0	0,4	0,9	0,6	0,3	0,1	43,3
0617 Gol	3,9	2,4	1,2	0,3	4,7	3,2	1,4	0,0	0,5	0,4	0,1	0,0	50,6
0618 Hemsedal ...	2,8	1,4	1,1	0,4	3,9	2,5	1,2	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	53,7
0619 Ål	3,6	1,5	1,5	0,6	4,0	2,8	1,1	0,1	1,0	0,8	0,1	0,0	47,8
0620 Hol	4,3	1,9	1,9	0,5	4,3	2,8	1,3	0,3	0,3	0,2	0,1	0,0	51,0
0621 Sigdal	2,9	1,7	0,7	0,4	3,9	2,2	1,4	0,3	0,4	0,2	0,2	0,0	48,7
0622 Krødsherad .	3,3	1,8	1,2	0,3	4,3	2,8	1,0	0,5	0,5	0,4	0,1	0,0	47,8
0623 Modum	3,3	1,8	1,2	0,3	5,4	3,5	1,6	0,3	0,6	0,5	0,1	0,0	47,2
0624 Øvre Eiker ..	3,6	2,0	1,3	0,4	5,6	3,5	1,7	0,4	0,9	0,8	0,1	0,0	46,1
0625 Nedre Eiker .	3,9	2,1	1,4	0,4	6,7	4,0	2,2	0,4	0,8	0,6	0,1	0,0	43,6
0626 Lier	3,7	1,9	1,6	0,3	5,5	3,3	1,8	0,4	0,8	0,6	0,2	0,0	44,5
0627 Røyken	4,3	2,2	1,6	0,5	5,4	3,4	1,7	0,3	1,0	0,8	0,2	0,0	39,4
0628 Hurum	3,7	1,8	1,6	0,2	4,4	2,8	1,2	0,3	0,9	0,6	0,3	0,1	45,2
0631 Flesberg	3,5	1,6	1,7	0,2	4,3	2,8	1,1	0,4	0,8	0,6	0,2	0,1	40,7
0632 Rollag	2,1	1,2	0,8	0,2	4,2	2,9	0,8	0,6	1,1	0,8	0,2	0,2	46,2
0633 Nore og Uvdal	5,0	2,5	2,0	0,6	2,9	1,7	0,9	0,3	0,6	0,3	0,2	0,1	47,6

¹ I denne tabellen er hjemmeboende barn på 18 år og over holdt utenfor ved grupperingen av familier etter antall barn. Ektepar som bare har barn i alderen 18 år og over, er derfor regnet som ektepar uten barn. Samboerpar med barn over 18 år er regnet som to enslige. Tilsvarende vil familietypen mor/far med barn, der alle barn er fylt 18 år havne i gruppen enslig. Tall for barn over 18 år som fortsatt bor hjemme hos mor og/eller far gis i tabell 2.2. ² I tallet på ektepar er ev. registrerte partnerskap inkludert. ³ Samboerpar med minst ett felles barn og felles adresse. ⁴ Personer som er registrert bosatt alene. Gruppen inneholder også personer som lever i samboerforhold uten barn. Likeledes vil den ene parten i samboerforhold med særkullsbarn havne i gruppen enslige, dvs. den av partene som ikke er biologisk forelder til barnet.

Kilde: Familiestatistikk, SSB

**2.2. Enslige personer¹ og personer over 18 år som bor hjemme hos mor og/eller far, etter kjønn og alder.
1. januar 1997. Absolutte tall og prosent**

Kommune og alder	Enslige						Bor hos mor/far					
	I alt	Prosent	Menn	Prosent	Kvinner	Prosent	I alt	Prosent	Menn	Prosent	Kvinner	Prosent
Hele landet	18-19 .. 7 834	100,0	2 955	37,7	4 879	62,3	96 343	100,0	51 177	53,1	45 166	46,9
	20-24 .. 79 283	100,0	37 644	47,5	41 639	52,5	183 529	100,0	107 991	58,8	75 538	41,2
06 Buskerud	18-19 .. 425	100,0	140	32,9	285	67,1	5 038	100,0	2 652	52,6	2 386	47,4
	20-24 .. 4 061	100,0	1 860	45,8	2 201	54,2	9 838	100,0	5 759	58,5	4 079	41,5
0602 Drammen	18-19 .. 101	100,0	37	36,6	64	63,4	1 040	100,0	552	53,1	488	46,9
	20-24 .. 1 243	100,0	571	45,9	672	54,1	2 023	100,0	1 145	56,6	878	43,4
0604 Kongsberg	18-19 .. 35	100,0	10	28,6	25	71,4	515	100,0	275	53,4	240	46,6
	20-24 .. 348	100,0	160	46,0	188	54,0	1 044	100,0	600	57,5	444	42,5
0605 Ringerike	18-19 .. 59	100,0	17	28,8	42	71,2	591	100,0	321	54,3	270	45,7
	20-24 .. 499	100,0	236	47,3	263	52,7	1 061	100,0	623	58,7	438	41,3
0612 Hole	18-19 .. 14	100,0	3	21,4	11	78,6	98	100,0	42	42,9	56	57,1
	20-24 .. 75	100,0	41	54,7	34	45,3	206	100,0	121	58,7	85	41,3
0615 Flå	18-19 .. 2	100,0	2	100,0	-	-	29	100,0	19	65,5	10	34,5
	20-24 .. 13	100,0	5	38,5	8	61,5	53	100,0	37	69,8	16	30,2
0616 Nes	18-19 .. 6	100,0	1	16,7	5	83,3	83	100,0	45	54,2	38	45,8
	20-24 .. 33	100,0	18	54,5	15	45,5	160	100,0	104	65,0	56	35,0
0617 Gol	18-19 .. 23	100,0	6	26,1	17	73,9	94	100,0	51	54,3	43	45,7
	20-24 .. 120	100,0	54	45,0	66	55,0	187	100,0	113	60,4	74	39,6
0618 Hemsedal	18-19 .. 4	100,0	1	25,0	3	75,0	41	100,0	18	43,9	23	56,1
	20-24 .. 29	100,0	14	48,3	15	51,7	80	100,0	48	60,0	32	40,0
0619 Ål	18-19 .. 4	100,0	2	50,0	2	50,0	98	100,0	54	55,1	44	44,9
	20-24 .. 52	100,0	26	50,0	26	50,0	234	100,0	131	56,0	103	44,0
0620 Hol	18-19 .. 15	100,0	6	40,0	9	60,0	108	100,0	57	52,8	51	47,2
	20-24 .. 111	100,0	48	43,2	63	56,8	193	100,0	116	60,1	77	39,9
0621 Sigdal	18-19 .. 6	100,0	3	50,0	3	50,0	70	100,0	39	55,7	31	44,3
	20-24 .. 41	100,0	15	36,6	26	63,4	185	100,0	118	63,8	67	36,2
0622 Krødsherad	18-19 .. 4	100,0	2	50,0	2	50,0	53	100,0	33	62,3	20	37,7
	20-24 .. 30	100,0	6	20,0	24	80,0	101	100,0	67	66,3	34	33,7
0623 Modum	18-19 .. 26	100,0	9	34,6	17	65,4	273	100,0	151	55,3	122	44,7
	20-24 .. 173	100,0	81	46,8	92	53,2	509	100,0	320	62,9	189	37,1
0624 Øvre Eiker	18-19 .. 22	100,0	8	36,4	14	63,6	317	100,0	155	48,9	162	51,1
	20-24 .. 211	100,0	91	43,1	120	56,9	667	100,0	385	57,7	282	42,3
0625 Nedre Eiker	18-19 .. 32	100,0	10	31,3	22	68,8	433	100,0	218	50,3	215	49,7
	20-24 .. 359	100,0	165	46,0	194	54,0	816	100,0	481	58,9	335	41,1
0626 Lier	18-19 .. 27	100,0	12	44,4	15	55,6	477	100,0	235	49,3	242	50,7
	20-24 .. 307	100,0	145	47,2	162	52,8	920	100,0	534	58,0	386	42,0
0627 Røyken	18-19 .. 18	100,0	6	33,3	12	66,7	358	100,0	187	52,2	171	47,8
	20-24 .. 219	100,0	91	41,6	128	58,4	688	100,0	384	55,8	304	44,2
0628 Hurum	18-19 .. 13	100,0	2	15,4	11	84,6	209	100,0	120	57,4	89	42,6
	20-24 .. 134	100,0	61	45,5	73	54,5	368	100,0	223	60,6	145	39,4
0631 Flesberg	18-19 .. 6	100,0	-	-	6	100,0	53	100,0	29	54,7	24	45,3
	20-24 .. 27	100,0	15	55,6	12	44,4	127	100,0	86	67,7	41	32,3
0632 Rollag	18-19 .. 2	100,0	1	50,0	1	50,0	35	100,0	17	48,6	18	51,4
	20-24 .. 12	100,0	6	50,0	6	50,0	74	100,0	39	52,7	35	47,3
0633 Nore og Uvdal	18-19 .. 6	100,0	2	33,3	4	66,7	63	100,0	34	54,0	29	46,0
	20-24 .. 25	100,0	11	44,0	14	56,0	142	100,0	84	59,2	58	40,8

¹ Personer som er registrert bosatt alene. Gruppen inneholder også personer som lever i samboerforhold uten barn, da disse ikke fanges opp av statistikken. Likeledes vil den ene parten i et samboerforhold med særkullsbarn havne i gruppen enslig, dvs. den av partene som ikke er biologisk forelder til barnet, gitt at bare den ene parten har barn fra før.

Kilde: Familiestatistikk, SSB.

2.3. Barn 0-17 år, etter familietype og hjemmeboende søsken uansett alder. 1. januar 1997

Kommune og barns alder	I alt		Gifte foreldre		Samboende foreldre		Mor	
	Uten søsken ¹	Med søsken ²	Uten søsken	Med søsken	Uten søsken	Med søsken	Uten søsken	Med søsken
Hele landet	181 993	832 946	69 382	609 765	38 098	79 646	61 811	97 305
0- 5 år	97 851	266 206	37 106	186 881	32 829	51 864	26 319	23 776
6-12 år	44 117	347 736	13 426	256 244	4 106	23 757	21 899	45 081
13-17 år	40 025	219 004	18 850	166 640	1 163	4 025	13 593	28 448
06 Buskerud	9 715	41 039	3 920	30 178	1 923	3 427	3 132	5 064
0- 5 år	4 892	12 705	1 954	9 085	1 650	2 324	1 216	1 109
6-12 år	2 526	17 439	880	12 861	218	962	1 158	2 449
13-17 år	2 297	10 895	1 086	8 232	55	141	758	1 506
0602 Drammen	2 278	8 644	888	6 264	419	566	814	1 345
0- 5 år	1 192	2 707	491	1 938	369	395	314	335
6-12 år	588	3 790	182	2 738	43	149	306	650
13-17 år	498	2 147	215	1 588	7	22	194	360
0604 Kongsberg	903	3 721	369	2 762	163	349	285	417
0- 5 år	445	1 144	180	800	146	239	107	94
6-12 år	234	1 525	78	1 156	16	101	106	183
13-17 år	224	1 052	111	806	1	9	72	140
0605 Ringerike	1 201	4 504	421	3 125	269	525	409	565
0- 5 år	563	1 419	173	897	220	369	160	126
6-12 år	334	1 907	109	1 379	37	128	149	262
13-17 år	304	1 178	139	849	12	28	100	177
0612 Hole	191	854	84	668	37	66	60	60
0- 5 år	103	270	45	203	33	48	25	15
6-12 år	52	351	17	275	2	17	28	31
13-17 år	36	233	22	190	2	1	7	14
0615 Flå	32	162	12	112	8	21	9	17
0- 5 år	16	50	6	31	7	18	3	1
6-12 år	9	67	2	47	1	3	5	8
13-17 år	7	45	4	34	-	-	1	8
0616 Nes	146	663	60	503	29	65	47	51
0- 5 år	73	193	24	144	27	38	20	9
6-12 år	36	291	16	216	1	26	17	25
13-17 år	37	179	20	143	1	1	10	17
0617 Gol	180	663	67	498	48	65	58	70
0- 5 år	107	183	39	123	43	45	24	13
6-12 år	35	291	11	229	3	18	18	31
13-17 år	38	189	17	146	2	2	16	26
0618 Hemsedal	64	321	35	248	12	26	17	30
0- 5 år	41	118	20	84	12	24	9	10
6-12 år	8	118	4	94	-	2	4	12
13-17 år	15	85	11	70	-	-	4	8
0619 Ål	145	934	45	740	29	96	55	59
0- 5 år	72	294	24	221	24	59	24	12
6-12 år	36	385	9	307	4	31	19	31
13-17 år	37	255	12	212	1	6	12	16
0620 Hol	147	836	53	606	38	104	51	84
0- 5 år	78	248	25	158	29	74	24	13
6-12 år	38	345	10	255	9	29	16	44
13-17 år	31	243	18	193	-	1	11	27

Barn 0-17 år, etter familietype og hjemmeboende søsken uansett alder. 1. januar 1997

Far		Mor/stefar ³		Far/stemor ³		Andre ⁴		Kommune og barns alder
Uten søsken	Med søsken	Uten søsken	Med søsken	Uten søsken	Med søsken	Uten søsken	Med søsken	
8 434	9 226	3 254	31 588	415	3 726	599	1 690	Hele landet
993	789	405	2 393	62	153	137	350	0-5 år
2 961	3 824	1 371	16 589	111	1 370	243	871	6-12 år
4 480	4 613	1 478	12 606	242	2 203	219	469	13-17 år
504	426	175	1 660	25	185	36	99	06 Buskerud
49	30	14	129	5	8	4	20	0-5 år
185	176	65	877	5	61	15	53	6-12 år
270	220	96	654	15	116	17	26	13-17 år
101	65	50	328	1	36	5	40	0602 Drammen
10	5	6	29	1	-	1	5	0-5 år
42	33	13	180	-	16	2	24	6-12 år
49	27	31	119	-	20	2	11	13-17 år
63	32	15	135	3	18	5	8	0604 Kongsberg
9	3	1	8	1	-	1	-	0-5 år
22	15	8	62	1	4	3	4	6-12 år
32	14	6	65	1	14	1	4	13-17 år
68	65	24	196	4	19	6	9	0605 Ringerike
6	5	2	21	1	1	1	-	0-5 år
27	28	11	98	-	6	1	6	6-12 år
35	32	11	77	3	12	4	3	13-17 år
7	11	1	45	2	4	-	-	0612 Hole
-	1	-	3	-	-	-	-	0-5 år
5	2	-	24	-	2	-	-	6-12 år
2	8	1	18	2	2	-	-	13-17 år
3	-	-	8	-	2	-	2	0615 Flå
-	-	-	-	-	-	-	-	0-5 år
1	-	-	7	-	1	-	1	6-12 år
2	-	-	1	-	1	-	1	13-17 år
8	12	2	29	-	3	-	-	0616 Nes
2	1	-	1	-	-	-	-	0-5 år
2	5	-	18	-	1	-	-	6-12 år
4	6	2	10	-	2	-	-	13-17 år
5	6	1	19	-	3	1	2	0617 Gol
1	-	-	1	-	-	-	1	0-5 år
3	1	-	10	-	1	-	1	6-12 år
1	5	1	8	-	2	1	-	13-17 år
-	-	-	13	-	4	-	-	0618 Hemsedal
-	-	-	-	-	-	-	-	0-5 år
-	-	-	8	-	2	-	-	6-12 år
-	-	-	5	-	2	-	-	13-17 år
13	10	2	24	-	5	1	-	0619 Ål
-	1	-	1	-	-	-	-	0-5 år
3	3	1	13	-	-	-	-	6-12 år
10	6	1	10	-	5	1	-	13-17 år
3	6	2	31	-	5	-	-	0620 Hol
-	-	-	2	-	1	-	-	0-5 år
1	2	2	15	-	-	-	-	6-12 år
2	4	-	14	-	4	-	-	13-17 år

2.3. Barn 0-17 år, etter familietype og hjemmeboende søsken uansett alder. 1. januar 1997
(forts.)

Kommune og barns alder	I alt		Gifte foreldre		Samboende foreldre		Mor	
	Uten søsken ¹	Med søsken ²	Uten søsken	Med søsken	Uten søsken	Med søsken	Uten søsken	Med søsken
0621 Sigdal	113	612	48	483	29	30	31	67
0- 5 år	53	178	17	139	25	20	11	17
6-12 år	36	260	18	205	2	8	14	33
13-17 år	24	174	13	139	2	2	6	17
0622 Krødsherad ...	81	410	31	314	18	25	24	40
0- 5 år	37	101	12	83	13	12	11	4
6-12 år	22	189	7	139	4	11	9	26
13-17 år	22	120	12	92	1	2	4	10
0623 Modum	478	2 192	174	1 619	98	163	168	277
0- 5 år	199	602	64	438	78	91	54	65
6-12 år	129	944	35	713	15	60	68	108
13-17 år	150	646	75	468	5	12	46	104
0624 Øvre Eiker	637	2 680	248	1 973	123	217	203	345
0- 5 år	299	792	114	562	103	147	78	72
6-12 år	162	1 167	59	848	20	66	66	175
13-17 år	176	721	75	563	-	4	59	98
0625 Nedre Eiker ..	931	3 796	387	2 702	174	299	299	571
0- 5 år	445	1 147	193	810	146	192	101	121
6-12 år	262	1 643	89	1 166	22	93	123	277
13-17 år	224	1 006	105	726	6	14	75	173
0626 Lier	909	4 191	429	3 156	167	311	267	488
0- 5 år	492	1 459	238	1 118	142	223	104	96
6-12 år	233	1 731	94	1 285	18	79	105	250
13-17 år	184	1 001	97	753	7	9	58	142
0627 Røyken	735	3 186	333	2 405	142	255	189	324
0- 5 år	373	999	167	757	127	171	73	57
6-12 år	203	1 326	91	984	11	74	66	162
13-17 år	159	861	75	664	4	10	50	105
0628 Hurum	319	1 430	146	1 039	64	131	84	145
0- 5 år	176	429	74	306	56	84	44	28
6-12 år	72	592	35	417	5	41	26	80
13-17 år	71	409	37	316	3	6	14	37
0631 Flesberg	89	451	40	352	16	41	27	42
0- 5 år	53	129	20	97	15	23	18	8
6-12 år	13	200	4	159	1	12	4	21
13-17 år	23	122	16	96	-	6	5	13
0632 Rollag	51	253	18	200	8	9	17	27
0- 5 år	25	70	14	56	7	7	4	5
6-12 år	10	112	2	88	1	2	6	16
13-17 år	16	71	2	56	-	-	7	6
0633 Nore og Uvdal	85	536	32	409	32	63	18	40
0- 5 år	50	173	14	120	28	45	8	8
6-12 år	14	205	8	161	3	12	3	24
13-17 år	21	158	10	128	1	6	7	8

¹ Barn uten søsken betyr «eneste hjemmeboende barn i familien». Barnet kan være enebarn, eller det kan ha søsken som har flyttet ut av familien. ² Hjemmeboende søsken, dvs. søsken som er registrert på samme adresse som barnet selv. Det skilles ikke mellom hel-, halv- og stesøsken. ³ Kan være både gifte foreldre og samboende foreldre (med minst ett felles barn). ⁴ Barn som bor alene sammen med søsken eller sammen med bare stemor/stefar. Det kan også være barnehjemsbarn eller adoptivbarn hvor adopsjonen ennå ikke er formelt i orden.

Kilde: Barnestatistikk, SSB.

Barn 0-17 år, etter familietype og hjemmeboende søsken uansett alder. 1. januar 1997

Far		Mor/stefar ³		Far/stemor ³		Andre ⁴		Kommune og barns alder
Uten søsken	Med søsken	Uten søsken	Med søsken	Uten søsken	Med søsken	Uten søsken	Med søsken	
2	9	3	20	-	3	-	-	0621 Sigdal
-	-	-	2	-	-	-	-	0- 5 år
1	5	1	9	-	-	-	-	6-12 år
1	4	2	9	-	3	-	-	13-17 år
3	2	4	23	-	4	1	2	0622 Krødsherad
1	-	-	2	-	-	-	-	0- 5 år
1	2	1	10	-	-	-	1	6-12 år
1	-	3	11	-	4	1	1	13-17 år
26	16	7	103	2	5	3	9	0623 Modum
1	1	2	5	-	-	-	2	0- 5 år
10	4	1	55	-	-	-	4	6-12 år
15	11	4	43	2	5	3	3	13-17 år
50	19	10	108	1	10	2	8	0624 Øvre Eiker
3	-	1	9	-	-	-	2	0- 5 år
15	9	1	54	-	9	1	6	6-12 år
32	10	8	45	1	1	1	-	13-17 år
47	30	16	171	5	15	3	8	0625 Nedre Eiker
3	5	1	14	1	1	-	4	0- 5 år
18	10	8	92	1	3	1	2	6-12 år
26	15	7	65	3	11	2	2	13-17 år
36	50	7	167	1	17	2	2	0626 Lier
6	1	1	16	1	3	-	2	0- 5 år
10	17	4	94	-	6	2	-	6-12 år
20	32	2	57	-	8	-	-	13-17 år
42	38	21	140	3	20	5	4	0627 Røyken
5	-	-	11	-	1	1	2	0- 5 år
17	17	12	81	2	7	4	1	6-12 år
20	21	9	48	1	12	-	1	13-17 år
16	32	5	70	3	8	1	5	0628 Hurum
2	5	-	4	-	-	-	2	0- 5 år
4	13	1	35	1	3	-	3	6-12 år
10	14	4	31	2	5	1	-	13-17 år
5	8	1	7	-	1	-	-	0631 Flesberg
-	-	-	-	-	1	-	-	0- 5 år
3	4	1	4	-	-	-	-	6-12 år
2	4	-	3	-	-	-	-	13-17 år
4	5	3	11	-	1	1	-	0632 Rollag
-	2	-	-	-	-	-	-	0- 5 år
-	3	-	3	-	-	1	-	6-12 år
4	-	3	8	-	1	-	-	13-17 år
2	10	1	12	-	2	-	-	0633 Nore og Uvdal
-	-	-	-	-	-	-	-	0- 5 år
-	3	-	5	-	-	-	-	6-12 år
2	7	1	7	-	2	-	-	13-17 år

Grunnlaget for familiestatistikken er Det sentrale folkeregister. Gruppering av personer til familier er foretatt ved hjelp av et familienummer som er knyttet til hver enkelt person. Familienumrene blir holdt løpende à jour ved meldinger om vigslar, skilsmisser, dødsfall, flyttinger mv. Det er en forutsetning at alle i en familie er registrert bosatt på samme adresse. Samboerpar med særkullsbarn (ingen felles barn) blir regnet som to familier (aleneforelder og enslig), og samboerpar uten barn blir regnet som to enslige. Statistikkenes tall for enslige og for enslige mødre (og til dels fedre) blir derfor høyere enn i virkeligheten.

For alle familietypene i familiestatistikken regnes ugifte, hjemmeboende barn som barn. Det opereres her med en aldersgrense for barn på 18 år, noe som gir premisser for tallene for de ulike familietypene. Se også note 1, tabell 2.1.

Barnestatistikken omfatter hjemmeboende barn i alderen 0-17 år. Barn 0-17 år som er registrert flyttet hjemmefra, har giftet seg eller fått egne barn, er utelatt.

Statistikken over familier kan snus til å vinkles fra barnas ståsted. Barn, ikke familier, telles. En slik vinkling viser hvem barn bor sammen med (foreldre og søsken).

Ektepar har oftest to barn

Av de knapt 108 900 familiene som fantes i Buskerud ved inngangen til 1997, var vel 42 prosent ektepar med eller uten barn. Det var flere ektepar uten barn under 18 år enn det var ektepar med barn i denne aldersgruppen. For de ekteparene som hadde barn, var to det vanligste antallet.

Mor med barn var en langt mindre vanlig familietype, med ca. 5 prosent. Alenemødrene hadde som oftest ett barn.

Samboerpar med felles barn utgjorde i underkant av 4 prosent av familiene, og også her var ett barn det vanligste.

Far med barn var ingen stor gruppe; under 1 prosent av familiene falt i denne kategorien. Far hadde sjelden mer enn ett barn boende hos seg.

Med drøyt 48 prosent utgjorde de enslige, eller enpersonfamiliene, omtrent halvparten av familiene i Buskerud.

Jentene flytter ut

Tabell 2.2 gir noen ekstraopplysninger om familiesituasjonen for enslige i aldersgruppen 18-24 år. Det skiller mellom personer som bor alene og personer som bor sammen med en eller to av foreldrene.

Generelt sett var det få 18-24-åringar som bodde alene ved inngangen til 1997. Spesielt var tallene for 18-19-åringene lave. Dette er i og for seg ingen overraskelse, ettersom mange 18-19-åringar ikke har avsluttet videregående skole ennå og derfor bor hjemme, og fordi det er uvanlig at 18-19-åringar har skaffet seg egen bolig.

Å bo sammen med mor og/eller far var altså vanligst for begge aldersgruppene. Omtrent like mange 18-19-årige gutter som jenter bodde hos foreldrene. Jentene

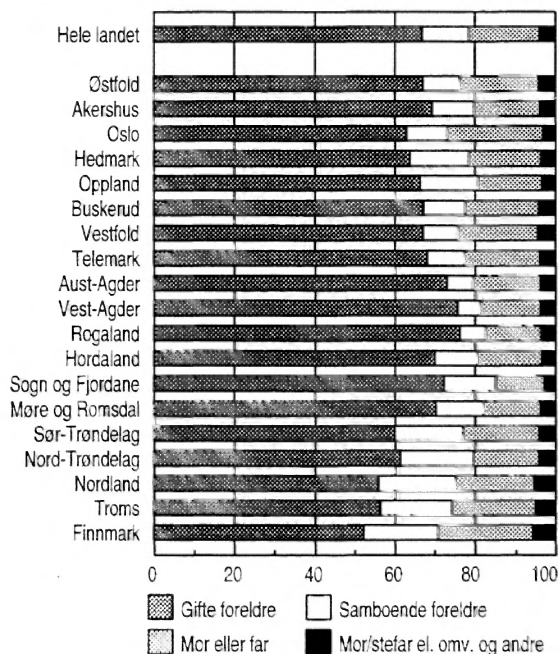
flytter ut først. I alderen 20-24 år var det færre jenter enn gutter som bodde hjemme.

2 av 3 har gifte foreldre

Barn kan fordeles etter familietype, dvs. etter hvem de bor sammen med. Enkelte familietyper er klart vanligere enn andre, men det skjer endringer i fordelingen avhengig av hvor gamle barna er.

Samboere er en underregistrert gruppe. Barnestatistikken, som er basert på data fra Det sentrale folkeregister, fanger kun opp samboerpar som har minst ett barn felles og som er registrert bosatt på samme adresse. En del av de enslige mødrene og fedrene vil i virkeligheten bo sammen med andre enn barnets andre biologiske forelder, slik at tallet på barn som bor sammen med én voksen, vil være noe for høyt i statistikken.

Figur 2.1. Barn 0-17 år, etter hvem de bor sammen med. Fylke. 1. januar 1997. Prosent

Kilde: Barnestatistikk, SSB.

To av tre barn hadde foreldre som var gift med hverandre ved årsskiftet 1996/97. Det nest vanligste for barn var å bo sammen med mor; omtrent 16 prosent av barn i Buskerud var registrert bosatt hos moren. Ett av ti barn hadde samboende (men ikke gifte) foreldre.

For småbarn i alderen 0-5 år var det mer vanlig å bo med samboende foreldre enn hos mor. Jo eldre barna var, jo vanligere ble det å bo sammen med en enslig forelder (oftest mor) eller én biologisk forelder og en steforelder (oftest mor/stefar). Samboende foreldre blir mindre vanlig jo eldre barna er.

Ett søsken vanligst

Pr. 1. januar 1997 var det 50 754 hjemmeboende barn i Buskerud. 9 715 av disse hadde ikke søsken; dette tilsvarer 19 prosent. De fleste barna hadde ett søsken (nær 49 prosent), og det var også vanligere å ha to søsken (vel 24 prosent) enn å ikke ha noen. Tre søsken eller flere var til sammen mindre vanlig enn å ikke ha hjemmeboende søsken.

88 prosent bor med helsøsken

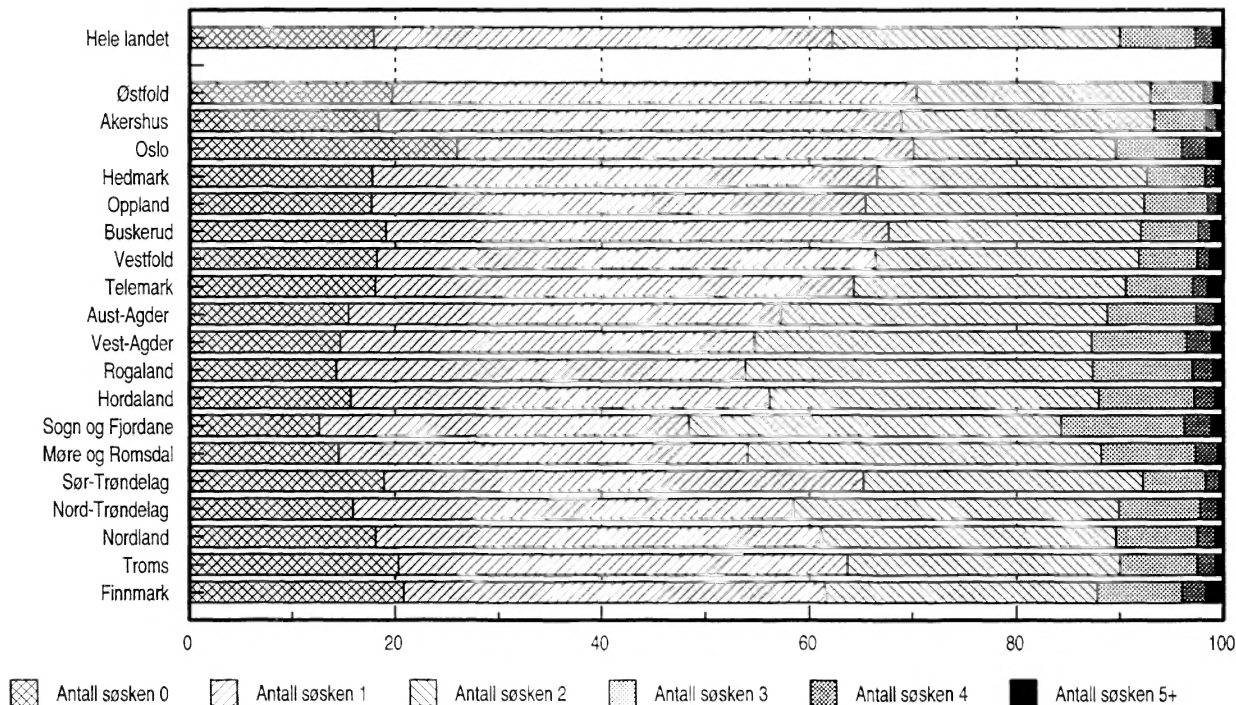
Barn kan ha ulike slektskapsforhold til andre barn de bor sammen med. Foruten helsøsken kan barna ha halvsøsken og stesøsken, og i en familie kan det finnes kombinasjoner av disse søskenforholdene. Tabell 2.5 viser hvor mange barn som har søsken de bor sammen med og fordeler disse søsknene i de to kategoriene helsøsken og andre søskenforhold.

Omtrent 80 prosent av alle barn i alderen 0-17 år hadde søsken ved inngangen til 1997.

Når det tas hensyn til størrelsen på aldersgruppene, var det flest 6-12-åringer som hadde søsken. Noe av forklaringen på at såpass mange barn i denne aldersgruppen har søsken i forhold til i de to andre aldersgruppene, er at i aldersgruppen 0-5 år er det forholdsvis mange førstefødte som foreløpig er enebarn, og i aldersgruppen 13-17 år er det også barn med eldre søsken som har flyttet hjemmefra.

88 prosent av barn med søsken i Buskerud bodde sammen med bare helsøsken. For alle tre aldersgrupper var helsøsken den hyppigst forekommende søskentypen.

Figur 2.2. Barn 0-17 år, etter tallet på hjemmeboende søsken uansett alder. Fylike. 1. januar 1997. Prosent

Kilde: Barnestatistikk, SSB.

2.4. Barn 0-17 år, etter tallet på hjemmeboende søsken¹ uansett alder. 1. januar 1997

Kommune og barnets alder	Antall søsken						
	1 alt ²	0	1	2	3	4	5-
Hele landet	1 014 939	181 993	450 047	282 187	74 393	16 994	9 325
0- 5 år	364 057	97 851	161 109	78 749	19 554	4 448	2 346
6-12 år	391 853	44 117	174 170	128 285	33 647	7 486	4 148
13-17 år	259 029	40 025	114 768	75 153	21 192	5 060	2 831
06 Buskerud	50 754	9 715	24 655	12 346	2 850	627	561
0- 5 år	17 597	4 892	8 285	3 359	732	182	147
6-12 år	19 965	2 526	9 936	5 700	1 284	269	250
13-17 år	13 192	2 297	6 434	3 287	834	176	164
0602 Drammen	10 922	2 278	5 114	2 483	684	212	151
0- 5 år	3 899	1 192	1 763	664	190	57	33
6-12 år	4 378	588	2 146	1 199	287	92	66
13-17 år	2 645	498	1 205	620	207	63	52
0604 Kongsberg	4 624	903	2 386	1 064	216	34	21
0- 5 år	1 589	445	799	279	53	6	7
6-12 år	1 759	234	932	481	90	13	9
13-17 år	1 276	224	655	304	73	15	5
0605 Ringerike	5 705	1 201	2 903	1 294	208	51	48
0- 5 år	1 982	563	982	342	61	17	17
6-12 år	2 241	334	1 158	617	92	22	18
13-17 år	1 482	304	763	335	55	12	13
0612 Hole	1 045	191	504	280	54	9	7
0- 5 år	373	103	171	83	13	2	1
6-12 år	403	52	192	127	23	5	4
13-17 år	269	36	141	70	18	2	2
0615 Flå	194	32	94	55	13	-	-
0- 5 år	66	16	29	18	3	-	-
6-12 år	76	9	34	26	7	-	-
13-17 år	52	7	31	11	3	-	-
0616 Nes	809	146	359	227	71	-	6
0- 5 år	266	73	120	52	19	-	2
6-12 år	327	36	141	111	37	-	2
13-17 år	216	37	98	64	15	-	2
0617 Gol	843	180	412	210	33	8	-
0- 5 år	290	107	121	50	8	4	-
6-12 år	326	35	172	101	16	2	-
13-17 år	227	38	119	59	9	2	-
0618 Hemsedal	385	64	168	121	11	15	6
0- 5 år	159	41	75	37		3	3
6-12 år	126	8	52	51	6	7	2
13-17 år	100	15	41	33	5	5	1
0619 Ål	1 079	145	439	337	128	14	16
0- 5 år	366	72	147	108	29	6	4
6-12 år	421	36	169	137	64	6	9
13-17 år	292	37	123	92	35	2	3
0620 Hol	983	147	445	311	68	4	8
0- 5 år	326	78	151	79	18	-	-
6-12 år	383	38	175	137	28	2	3
13-17 år	274	31	119	95	22	2	5
0621 Sigdal	725	113	338	230	29	9	6
0- 5 år	231	53	97	68	10	2	1
6-12 år	296	36	143	96	15	5	1
13-17 år	198	24	98	66	4	2	4

2.4. Barn 0-17 år, etter tallet på hjemmeboende søsken¹ uansett alder. 1. januar 1997

(forts.)

Kommune og barnets alder	Antall søsken						
	I alt ²	0	1	2	3	4	5-
0622 Krødsherad	491	81	240	133	37	-	-
0- 5 år	138	37	70	23	8	-	-
6-12 år	211	22	106	68	15	-	-
13-17 år	142	22	64	42	14	-	-
0623 Modum	2 670	478	1 307	692	155	26	12
0- 5 år	801	199	395	162	34	9	2
6-12 år	1 073	129	506	339	83	8	8
13-17 år	796	150	406	191	38	9	2
0624 Øvre Eiker	3 317	637	1 582	748	213	52	85
0- 5 år	1 091	299	491	207	50	19	25
6-12 år	1 329	162	667	344	98	20	38
13-17 år	897	176	424	197	65	13	22
0625 Nedre Eiker	4 727	931	2 355	1 054	222	73	92
0- 5 år	1 592	445	758	291	48	25	25
6-12 år	1 905	262	970	486	114	34	39
13-17 år	1 230	224	627	277	60	14	28
0626 Lier	5 100	909	2 614	1 269	251	32	25
0- 5 år	1 951	492	979	404	61	8	7
6-12 år	1 964	233	1 027	569	114	12	9
13-17 år	1 185	184	608	296	76	12	9
0627 Røyken	3 921	735	1 908	979	193	53	53
0- 5 år	1 372	373	642	271	57	17	12
6-12 år	1 529	203	753	437	84	23	29
13-17 år	1 020	159	513	271	52	13	12
0628 Hurum	1 749	319	821	447	134	15	13
0- 5 år	605	176	267	117	41	2	2
6-12 år	664	72	323	197	56	8	8
13-17 år	480	71	231	133	37	5	3
0631 Flesberg	540	89	277	143	31	-	-
0- 5 år	182	53	94	29	6	-	-
6-12 år	213	13	120	67	13	-	-
13-17 år	145	23	63	47	12	-	-
0632 Rollag	304	51	115	111	16	5	6
0- 5 år	95	25	30	30	6	2	2
6-12 år	122	10	53	49	5	2	3
13-17 år	87	16	32	32	5	1	1
0633 Nore og Uvdal	621	85	274	158	83	15	6
0- 5 år	223	50	104	45	17	3	4
6-12 år	219	14	97	61	37	8	2
13-17 år	179	21	73	52	29	4	-

¹ Hjemmeboende søsken, dvs. søsken som er registrert på samme adresse som barnet selv. Det skilles ikke mellom hel-, halv- og stesøsken. ² Barn i alt omfatter kun hjemmeboende barn 0-17 år. Barn 0-17 år som er registrert flyttet hjemmefra, har giftet seg eller fått egne barn, er utelatt.

Kilde: Barnestatistikk, SSB.

Barna i de tre aldersgruppene er fra 0 til og med 17 år gamle. Søskenene deres kan i denne tabellen være i en hvilken som helst alder. Den eneste begrensningen for å bli regnet med som et søsken, er at personen er enslig og bor på samme adresse som barnet det gis informasjon om. Søsken som har flyttet hjemmefra for å studere og som ikke har meldt flytting, vil være registrert på samme adresse som barnet og dermed telle med som hjemmeboende søsken.

2.5. Barn 0-17 år, etter søskenforhold og hjemmeboende søsken uansett alder. 1. januar 1997

Kommune og barns alder	Barn i alt ¹	Uten søsken i alt ²	Med søsken i alt ³	Søskenforhold	
				Helsøsken	Andre søsken ⁴
Hele landet	1 014 939	181 993	832 946	730 032	102 914
0- 5 år	364 057	97 851	266 206	228 505	37 701
6-12 år	391 853	44 117	347 736	305 476	42 260
13-17 år	259 029	40 025	219 004	196 051	22 953
06 Buskerud	50 754	9 715	41 039	36 042	4 997
0- 5 år	17 597	4 892	12 705	10 894	1 811
6-12 år	19 965	2 526	17 439	15 408	2 031
13-17 år	13 192	2 297	10 895	9 740	1 155
0602 Drammen	10 922	2 278	8 644	7 561	1 083
0- 5 år	3 899	1 192	2 707	2 305	402
6-12 år	4 378	588	3 790	3 328	462
13-17 år	2 645	498	2 147	1 928	219
0604 Kongsberg	4 624	903	3 721	3 283	438
0- 5 år	1 589	445	1 144	973	171
6-12 år	1 759	234	1 525	1 371	154
13-17 år	1 276	224	1 052	939	113
0605 Ringerike	5 705	1 201	4 504	3 914	590
0- 5 år	1 982	563	1 419	1 198	221
6-12 år	2 241	334	1 907	1 675	232
13-17 år	1 482	304	1 178	1 041	137
0612 Hole	1 045	191	854	741	113
0- 5 år	373	103	270	225	45
6-12 år	403	52	351	309	42
13-17 år	269	36	233	207	26
0615 Flå	194	32	162	134	28
0- 5 år	66	16	50	40	10
6-12 år	76	9	67	54	13
13-17 år	52	7	45	40	5
0616 Nes	809	146	663	593	70
0- 5 år	266	73	193	168	25
6-12 år	327	36	291	263	28
13-17 år	216	37	179	162	17
0617 Gol	843	180	663	617	46
0- 5 år	290	107	183	169	14
6-12 år	326	35	291	273	18
13-17 år	227	38	189	175	14
0618 Hemsedal	385	64	321	288	33
0- 5 år	159	41	118	103	15
6-12 år	126	8	118	105	13
13-17 år	100	15	85	80	5
0619 Ål	1 079	145	934	859	75
0- 5 år	366	72	294	267	27
6-12 år	421	36	385	359	26
13-17 år	292	37	255	233	22
0620 Hol	983	147	836	755	81
0- 5 år	326	78	248	219	29
6-12 år	383	38	345	316	29
13-17 år	274	31	243	220	23
0621 Sigdal	725	113	612	552	60
0- 5 år	231	53	178	156	22
6-12 år	296	36	260	239	21
13-17 år	198	24	174	157	17

2.5. Barn 0-17 år, etter søskenforhold og hjemmeboende søsken uansett alder. 1. januar 1997
(forts.)

Kommune og barns alder	Barn i alt ¹	Uten søsken i alt ²	Med søsken i alt ³	Søskenforhold	
				Helsøsken	Andre søsken ⁴
0622 Krødsherad	491	81	410	353	57
0- 5 år	138	37	101	87	14
6-12 år	211	22	189	163	26
13-17 år	142	22	120	103	17
0623 Modum	2 670	478	2 192	1 905	287
0- 5 år	801	199	602	504	98
6-12 år	1 073	129	944	825	119
13-17 år	796	150	646	576	70
0624 Øvre Eiker	3 317	637	2 680	2 344	336
0- 5 år	1 091	299	792	662	130
6-12 år	1 329	162	1 167	1 036	131
13-17 år	897	176	721	646	75
0625 Nedre Eiker	4 727	931	3 796	3 280	516
0- 5 år	1 592	445	1 147	973	174
6-12 år	1 905	262	1 643	1 420	223
13-17 år	1 230	224	1 006	887	119
0626 Lier	5 100	909	4 191	3 726	465
0- 5 år	1 951	492	1 459	1 285	174
6-12 år	1 964	233	1 731	1 537	194
13-17 år	1 185	184	1 001	904	97
0627 Røyken	3 921	735	3 186	2 803	383
0- 5 år	1 372	373	999	868	131
6-12 år	1 529	203	1 326	1 157	169
13-17 år	1 020	159	861	778	83
0628 Hurum	1 749	319	1 430	1 216	214
0- 5 år	605	176	429	365	64
6-12 år	664	72	592	499	93
13-17 år	480	71	409	352	57
0631 Flesberg	540	89	451	418	33
0- 5 år	182	53	129	118	11
6-12 år	213	13	200	189	11
13-17 år	145	23	122	111	11
0632 Rollag	304	51	253	206	47
0- 5 år	95	25	70	51	19
6-12 år	122	10	112	98	14
13-17 år	87	16	71	57	14
0633 Nore og Uvdal	621	85	536	494	42
0- 5 år	223	50	173	158	15
6-12 år	219	14	205	192	13
13-17 år	179	21	158	144	14

¹ Barn i alt omfatter kun hjemmeboende barn 0-17 år. Barn 0-17 år som er registrert flyttet hjemmefra, har giftet seg eller fått egne barn, er utelatt. ² Barn uten søsken betyr «eneste hjemmeboende barn i familien». Barnet kan være enebarn, eller det kan ha søsken som har flyttet ut av familien. ³ Hjemmeboende søsken, dvs. søsken som er registrert på samme adresse som barnet selv. Det skiller ikke mellom hel-, halv- og stesøsken. ⁴ Omfatter halvsøsken, stesøsken og alle kombinasjoner av hel-, halv- og stesøsken.

Kilde: Barnestatistikk, SSB

Med «barn uten søsken» menes barn (under 18 år) som er registrert bosatt alene sammen med sine foreldre. Det kan være enebarn i vanlig forstand eller barnet kan ha søsken som har flyttet ut av familien. «Søsken» bor på samme adresse og i samme familie som barnet selv. Begrepet kan omfatte både hel-, halv- og stesøsken, uansett alder.

Helsøsken er definert som barn med samme far og samme mor, halvsøsken som barn med samme mor, men ikke samme far - eller omvendt, mens stesøsken er barn med verken samme mor eller far.

3. Barn og unges helse

Én av fem utskrivinger av unge pasienter bosatt i Buskerud gjaldt sykdommer i åndedrettsorganene. En type sykdommer i åndedrettsorganene er allergiske sykdommer, og 8 av de 25 pr. 1 000 barn og unge i alderen 0-17 år som mottok grunn- og/eller hjelpestønad ved utgangen av 1996, hadde allergi/astma.

Av de barna som skadet seg i trafikkulykker, var 13-17-åringene mest utsatt.

Mange små pasienter

Tabell 3.1 viser hvilke hovedgrupper av sykdommer barn har hatt opphold ved somatiske sykehus for i 1995. Tre hovedkategorier av diagnoser går igjen i alle fylker.

Barn under ett år utgjorde en forholdsvis stor del av utskrivingene av unge pasienter fra Buskerud i 1995.

Ellers var det mange pasienter mellom ett og fem år som ble behandlet og utskrevet.

Sykdommer i åndedrettsorganene var den største hovedgruppen med over 750 av 4 000 utskrivinger. Blant 1-5- og 6-12-åringene var denne hovedgruppen den vanligste. Barn under ett år fikk oftest diagnoser under «Visse tilstander i den perinatale perioden» (406 av 789), mens skader og forgiftninger var vanligste hovedgruppe for 13-17-åringene (25-30 prosent av utskrivingene i aldersgruppen).

Tallene gjelder for somatiske sykehus. Statistikken omfatter kun inneliggende pasienter med gyldig bostedskommune i Norge.

Sykdommene er klassifisert i samsvar med Klassifikasjon av sykdommer, skader og dødsårsaker - Norsk utgave av ICD-9. Pasientene er fordelt etter hoveddiagnosen på sykehusoppholdet. Hoveddiagnosene er her aggregert opp til hovedgrupper.

3.1. Utskrivinger, etter alder og diagnosegruppe. 1995

ICD-9	I alt	Alder				
		Under 1 år	1-5 år	6-12 år	13-15 år	16-17 år
Buskerud	4 005	789	1 559	942	427	288
001-139 Infeksiøse og parasittære sykdommer.	221	31	129	40	7	14
140-239 Svulster	293	3	105	84	74	27
240-279 Indresekr. sykdommer, ernærings- og stoffskiftesykd.	76	15	14	30	11	6
280-289 Sykd. i blodet og de bloddannende organer	30	1	13	13	2	1
320-389 Sykd. i nervesystemet og sanseorg	275	13	123	74	23	42
390-459 Sykd. i sirkulasjonsorganene	38	13	9	8	4	4
460-519 Sykdommer i åndedrettsorganene	761	85	447	164	45	20
520-579 Sykd. i fordøyelsesorganene	192	31	71	49	27	14
580-629 Sykd. i urin- og kjønnsorganene	132	13	60	41	9	9
630-676 Sykd. i svangerskap, under fødsel og i barselseng	12	-	-	-	2	10
680-709 Sykd. i hud og underhud	42	2	14	17	5	4
710-739 Sykd. i skjelett-muskelsystemet og bindevevet	113	1	29	52	23	8
740-759 Medfødte misdannelser	327	100	136	67	20	4
760-779 Visse tilstander med begynnelse i den perinatale perioden	430	406	24	-	-	-
780-799 Symptomer og ubestemte tilstander	265	32	135	59	25	14
800-999 Skader og forgiftninger	537	10	174	162	105	86
Andre og uoppgitte årsaker til sykehusopphold	261	33	76	82	45	25

Kilde: Pasientstatistikk, SSB.

3.2. Utskrivninger og liggedager, etter kjønn, alder og kommune, 1995

Kommune og alder	Utskrivninger			Liggedager pr. utskrivning		
	Begge kjønn	Gutter	Jenter	Begge kjønn	Gutter	Jenter
Buskerud i alt	4 005	2 232	1 773	4,9	5,0	4,8
Under 1 år	789	475	314	7,5	7,6	7,3
1-5 år	1 559	898	661	3,9	4,1	3,6
6-12 år	942	505	437	4,4	4,0	4,8
13-15 år	427	223	204	5,3	6,2	4,3
16-17 år	288	131	157	4,5	3,7	5,1
Drammen i alt	883	493	390	4,6	4,6	4,6
Under 1 år	162	91	71	7,7	7,7	7,5
1-5 år	345	209	136	3,6	3,9	3,2
6-12 år	209	109	100	4,3	4,1	4,5
13-15 år	81	32	49	5,1	5,2	5,0
16-17 år	86	52	34	3,3	3,0	3,7
Kongsberg i alt	238	137	101	5,1	5,1	5,0
Under 1 år	48	36	12	6,8	6,7	6,8
1-5 år	105	67	38	4,9	5,1	4,7
6-12 år	54	28	26	3,9	3,3	4,5
13-15 år	20	4	16	5,5	3,0	6,1
16-17 år	11	2	9	4,4	6,5	3,9
Ringerike i alt	523	301	222	4,4	4,5	4,3
Under 1 år	149	86	63	4,9	5,1	4,7
1-5 år	162	99	63	4,0	4,8	2,6
6-12 år	112	76	36	4,3	3,3	6,5
13-15 år	60	31	29	5,1	5,4	4,7
16-17 år	40	9	31	4,2	3,8	4,3
Hole i alt	63	39	24	4,9	5,5	3,9
Under 1 år	19	9	10	4,6	4,7	4,5
1-5 år	23	17	6	2,4	2,6	2,0
6-12 år	11	5	6	7,9	10,6	5,7
13-15 år	9	7	2	8,2	10,3	1,0
16-17 år	1	1	-	4,0	4,0	.
Flå i alt	24	13	11	4,2	2,4	6,4
Under 1 år	6	4	2	9,0	2,3	22,5
1-5 år	6	3	3	2,0	1,3	2,7
6-12 år	5	1	4	1,6	1,0	1,8
13-15 år	4	4	-	4,0	4,0	.
16-17 år	3	1	2	3,7	1,0	5,0
Nes i alt	69	50	19	6,4	7,7	2,9
Under 1 år	24	22	2	12,0	12,8	3,0
1-5 år	23	12	11	3,2	3,3	3,1
6-12 år	11	7	4	3,5	4,0	2,5
13-15 år	9	7	2	4,4	4,9	3,0
16-17 år	2	2	-	1,0	1,0	.
Gol i alt	74	50	24	5,3	4,1	7,8
Under 1 år	14	8	6	5,9	5,1	7,0
1-5 år	32	21	11	4,6	2,7	8,1
6-12 år	19	13	6	6,5	5,3	9,2
13-15 år	5	5	-	5,2	5,2	.
16-17 år	4	3	1	2,8	3,3	1,0
Hemsedal i alt	29	13	16	5,5	3,3	7,3
Under 1 år	18	10	8	4,3	3,1	5,8
1-5 år	6	1	5	8,7	4,0	9,6
6-12 år	2	2	-	4,0	4,0	.
13-15 år	-	-	-	.	.	.
16-17 år	3	-	3	7,3	.	7,3

3.2. Utskrivninger og liggedager, etter kjønn, alder og kommune. 1995
 (forts.)

Kommune og alder	Utskrivninger			Liggedager pr. utskrivning		
	Begge kjønn	Gutter	Jenter	Begge kjønn	Gutter	Jenter
Ål i alt	98	70	28	6,3	6,2	6,8
Under 1 år	25	19	6	10,0	11,5	5,5
1-5 år	23	18	5	2,2	2,0	2,8
6-12 år	31	20	11	4,8	4,5	5,5
13-15 år	12	9	3	6,7	8,3	1,7
16-17 år	7	4	3	12,9	3,0	26,0
Hol i alt	84	45	39	5,8	6,5	5,0
Under 1 år	20	12	8	6,7	6,4	7,0
1-5 år	30	18	12	7,0	9,6	3,1
6-12 år	24	13	11	5,3	3,0	7,9
13-15 år	2	1	1	1,0	2,0	0,0
16-17 år	8	1	7	2,3	3,0	2,1
Sigdal i alt	66	25	41	7,9	4,0	10,3
Under 1 år	10	7	3	26,1	3,0	80,0
1-5 år	46	13	33	5,0	5,4	4,9
6-12 år	6	4	2	2,0	2,0	2,0
13-15 år	4	1	3	5,0	2,0	6,0
16-17 år	-	-	-	.	.	.
Krødsherad i alt	31	12	19	5,6	3,5	6,9
Under 1 år	13	5	8	5,1	3,4	6,1
1-5 år	7	4	3	4,3	5,3	3,0
6-12 år	1	-	1	1,0	.	1,0
13-15 år	4	1	3	1,8	2,0	1,7
16-17 år	6	2	4	11,7	1,0	17,0
Modum i alt	176	104	72	4,5	4,1	5,1
Under 1 år	29	17	12	8,3	8,0	8,8
1-5 år	71	49	22	4,1	3,7	4,9
6-12 år	46	22	24	3,5	2,3	4,7
13-15 år	14	8	6	3,5	4,3	2,5
16-17 år	16	8	8	3,0	2,6	3,4
Øvre Eiker i alt	308	147	161	5,4	6,3	4,6
Under 1 år	35	17	18	8,1	9,5	6,9
1-5 år	147	73	74	5,3	6,6	4,1
6-12 år	78	36	42	5,2	4,8	5,6
13-15 år	24	9	15	4,7	6,6	3,6
16-17 år	24	12	12	3,1	3,9	2,3
Nedre Eiker i alt	346	185	161	4,3	4,3	4,4
Under 1 år	62	29	33	7,8	6,9	8,6
1-5 år	123	65	58	2,7	3,0	2,3
6-12 år	64	38	26	2,9	2,7	3,1
13-15 år	66	45	21	3,7	4,4	2,1
16-17 år	31	8	23	8,5	12,3	7,1
Lier i alt	447	254	193	5,3	5,7	4,7
Under 1 år	73	53	20	10,8	12,1	7,3
1-5 år	206	115	91	3,6	3,3	4,0
6-12 år	107	47	60	4,2	3,1	5,1
13-15 år	44	29	15	6,6	8,8	2,2
16-17 år	17	10	7	5,2	2,7	8,9
Røyken i alt	304	175	129	4,5	4,7	4,2
Under 1 år	50	34	16	5,5	6,0	4,4
1-5 år	132	83	49	3,6	3,8	3,3
6-12 år	76	31	45	4,3	5,2	3,6
13-15 år	29	17	12	7,8	6,6	9,5
16-17 år	17	10	7	3,6	3,4	3,9

3.2. Utskrivninger og liggedager, etter kjønn, alder og kommune, 1995 (forts.)

Kommune og alder	Utskrivninger			Liggedager pr. utskrivning		
	Begge kjønn	Gutter	Jenter	Begge kjønn	Gutter	Jenter
Hurum i alt	162	77	85	4,1	4,9	3,4
Under 1 år	21	11	10	6,7	7,0	6,4
1-5 år	44	19	25	3,1	3,2	3,1
6-12 år	51	33	18	3,7	4,1	2,9
13-15 år	34	8	26	4,8	9,6	3,3
16-17 år	12	6	6	3,1	4,2	2,0
Flesberg i alt	19	10	9	9,3	15,6	2,3
Under 1 år	4	2	2	18,3	30,5	6,0
1-5 år	7	2	5	1,4	1,5	1,4
6-12 år	3	1	2	6,3	17,0	1,0
13-15 år	5	5	-	15,0	15,0	.
16-17 år	-	-	-	.	.	.
Rollag i alt	23	9	14	4,7	1,3	6,9
Under 1 år	3	2	1	2,7	1,0	6,0
1-5 år	3	3	-	0,7	0,7	.
6-12 år	16	4	12	5,8	2,0	7,0
13-15 år	1	-	1	7,0	.	7,0
16-17 år	-	-	-	.	.	.
Nore og Uvdal i alt	38	23	15	6,5	8,1	3,9
Under 1 år	4	1	3	4,3	1,0	5,3
1-5 år	18	7	11	3,3	2,4	3,8
6-12 år	16	15	1	10,6	11,3	1,0
13-15 år	-	-	-	.	.	.
16-17 år	-	-	-	.	.	.

Kilde: Pasientstatistikk, SSB.

3.3. Døde, etter alder, fylke, 1995

	Alder				
	0-17 år	0 år	1-5 år	6-12 år	13-17 år
Hele landet	468	244	76	48	100
Østfold	28	6	8	4	10
Akershus	34	16	7	2	9
Oslo	52	33	5	5	9
Hedmark	21	14	-	1	6
Oppland	13	11	-	1	1
Buskerud	25	11	5	2	7
Vestfold	17	5	4	5	3
Telemark	19	9	2	5	3
Aust-Agder	10	4	-	-	6
Vest-Agder	16	7	5	3	1
Rogaland	36	21	4	3	8
Hordaland	46	23	9	4	10
Sogn og Fjordane	11	2	4	1	4
Møre og Romsdal	27	17	5	2	3
Sør-Trøndelag	28	16	6	-	6
Nord-Trøndelag	14	6	3	2	3
Nordland	34	21	5	4	4
Troms	21	10	1	3	7
Finnmark	16	12	3	1	-

Kilde: Befolkningsstatistikk, SSB.

Av vel 81 700 utskrivninger av barn og unge i alderen 0-17 år på landsbasis var 4 000 av disse pasientene bostatt i Buskerud. Totalt sett var det flere utskrivninger av gutter enn av jenter.

I forhold til landsgjennomsnittet på 4,4 liggedager pr. utskrivning for barn og unge lå Buskerud over med sine 4,9 liggedager. Tallet på liggedager pr. utskrivning for barn under ett år var forholdsvis høyt, sammenlignet med de andre aldersgruppene.

Lav spedbarnsdødelighet

Tabell 3.3 viser hvor mange barn og unge som døde i 1995, med tall for landet og for hvert fylke.

Det var færre døde 1-17-åringer til sammen enn 0-åringer. Selv om antall døde under ett år var 244, var spedbarnsdødeligheten i 1995 på rekordlavt nivå, 4,0 døde pr. 1 000 levendefødte.

På landsbasis døde 76 1-5-åringer, 48 6-12-åringer og 100 13-17-åringer dette året.

3.4. Dødsfall i første leveår. Fylke. 1986-1994

	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994
Hele landet	416	455	477	468	428	387	353	305	314
Østfold	18	14	24	18	19	22	16	12	19
Akershus	26	32	39	46	51	29	30	28	32
Oslo	48	43	63	47	54	50	36	40	44
Hedmark	17	16	14	16	7	17	17	10	12
Oppland	9	20	17	15	18	23	10	9	14
Buskerud	14	24	35	22	21	22	16	17	19
Vestfold	19	17	20	20	12	10	7	10	15
Telemark	20	16	10	16	14	10	10	6	8
Aust-Agder	11	8	14	16	17	11	5	11	7
Vest-Agder	20	21	22	14	22	8	15	9	14
Rogaland	55	39	52	57	25	28	43	29	27
Hordaland	37	63	53	45	37	33	37	32	16
Sogn og Fjordane	5	8	10	13	9	7	7	8	3
Møre og Romsdal	18	25	19	22	25	24	19	19	19
Sør-Trøndelag	29	22	30	31	20	27	27	18	12
Nord-Trøndelag	16	15	11	17	21	11	10	11	8
Nordland	17	39	21	22	27	21	24	16	28
Troms	21	21	19	18	21	14	12	9	10
Finnmark	16	12	4	13	8	20	12	11	7

Kilde: Helsestatistikk, SSB.

Spedbarnsdødelighet = døde under ett år pr. 1 000 levendefødte

Tabell 3.4 inneholder tall for døde under ett år i fylkene de siste 10 årene. Tallene er hentet fra helsestatistikken. Befolkningsstatistikken (se rater for spedbarnsdødelighet nedenfor) avviker noe i forhold til helsestatistikken.

På landsbasis har antall dødsfall i første leveår gått nedover de siste 10 årene. Perioden hadde en topp i 1988 med forholdsvis mange dødsfall, mens 1993 var året med færrest dødsfall for barn under ett år. For fylkene er det imidlertid til dels store variasjoner, både fra fylke til fylke og fra år til år. Det er ingen entydig trend med hensyn til oppgang eller nedgang fra år til år innen de enkelte fylker.

I 1994 døde 314 spedbarn i første leveår. 44 av disse dødsfallene, eller 14 prosent, skjedde i Oslo. Akershus hadde nest flest dødsfall blant barn under ett år, fulgt av Nordland og Rogaland. Færrest spedbarnsdødsfall var det i Sogn og Fjordane, med 3 dødsfall eller 1 prosent. Finnmark, Agderfylkene og Nord-Trøndelag hadde 7-8 dødsfall blant 0-åringene.

Spedbarnsdødeligheten var 5,2 pr. 1 000 levendefødte på landsbasis i 1994. I 1995 og 1996 sank spedbarnsdødeligheten til rekordlave 4,0 pr. 1 000 levendefødte. Antall døde under ett år pr. 1 000 levendefødte har sunket hvert år siden 1987.

I femårsperioden 1991-1995 var gjennomsnittlig spedbarnsdødelighet 5,2 pr. 1 000 levendefødte. Av fylkene hadde Sogn og Fjordane og Vestfold færrest døde un-

der ett år med henholdsvis 3,5 og 3,7. Finnmark, med 9,5, hadde flest døde under ett år. Buskerud hadde en gjennomsnittlig spedbarnsdødelighet på 6,0 pr. 1 000 levendefødte i femårsperioden. Tallene viser ellers ikke noe klart geografisk mønster for utviklingen i spedbarnsdødeligheten de siste tiårene (mer informasjon i Ukens statistikk nr. 34/96).

Kreft krever barneliv

Tabell 3.5 viser dødstill på landsbasis for barn 1-17 år i 1994. Alderen er delt i tre grupper, og det gis tall for hvert kjønn. Opplysningene dekker årsaken til dødsfallet, med sykdom eller voldsomme dødsfall som hovedgrupperinger.

Av totalt 213 dødsfall blant barn i alderen 1 til og med 17 år var det flere gutter (119) enn jenter (94) som døde.

Blant guttene var det flere som døde i et «voldsomt dødsfall» enn som døde på grunn av sykdom. Blant jentene var det derimot flest som døde som følge av sykdom.

Ondartede svulster, eller kreft, var den sykdommen som krevde flest barneliv. Halvparten av jentene som døde av kreft, var 6-12 år gamle. Hovedtyngden av guttene som døde av ondartede svulster, dekket et større aldersspenn (6-17 år). I 1994 ble det for øvrig meldt om 133 nye tilfeller av kreft i aldersgruppen 0-14 år og 194 nye tilfeller av kreft hos barn og unge under 20 år.

3.5. Dødsfall blant personer 1-17 år, etter kjønn og underliggende dødsårsak. 1994

ICD-9	Dødsårsak	Gutter				Jenter			
		I alt	1-5 år	6-12 år	13-17 år	I alt	1-5 år	6-12 år	13-17 år
I alt		119	30	33	56	94	43	25	26
001-799	Dødsfall av sykdom	55	22	18	15	63	30	17	16
036	Meningokokkinfeksjoner	5	3	1	1	3	3	-	-
001-035, 037-139	Alle andre infeksjøsøse og parasittære sykdommer	3	2	-	1	2	-	-	2
140-209	Ondartede svulster	17	3	7	7	12	3	6	3
320-322	Meningitt	1	1	-	-	2	2	-	-
323-389	Andre sykdommer i nerve- systemet og sanseorganene	2	1	-	1	9	-	5	4
390-459	Sykdommer i sirkulasjonsorganene	3	2	-	1	9	2	3	4
560-519	Sykdommer i åndedrettsorganene	-	-	-	-	3	2	1	-
740-757	Medfødte misdannelser	12	6	4	2	9	8	-	1
RES.001-799	Alle andre sykdommer	12	4	6	2	14	10	2	2
E800-E999	Voldsomme dødsfall	64	8	15	41	31	13	8	10
E800-E949	Ulykker i alt	45	8	11	26	26	12	8	6
E810-E819	Trafikkulykker	16	1	5	10	12	2	4	6
E830.0, E832.0,E910	Drukning	12	2	3	7	5	3	2	-
E890-E899	Brann, forbrenning	2	2	-	-	4	3	1	-
E950-E959	Selv mord	19	-	4	15	4	-	-	4
RES.E800-E999	Alle andre voldsomme dødsfall	-	-	-	-	1	1	-	-

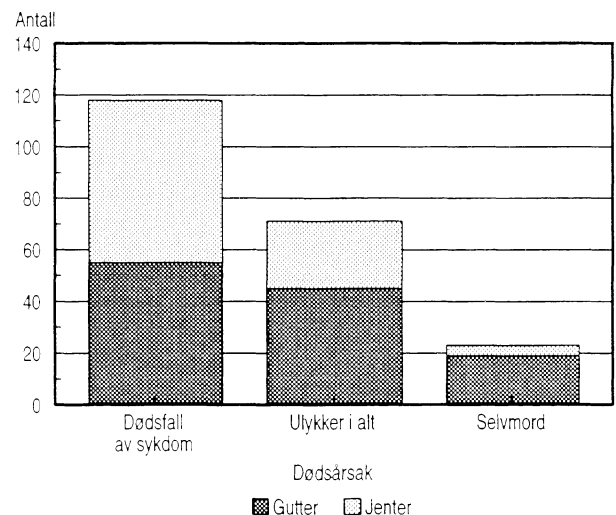
Kilde: Helsestatistikk, SSB.

Medfødte misdannelser var den nest vanligste dødsårsaken i gruppen «Dødsfall av sykdom» i 1994, med flest dødsfall i den yngste aldersgruppen.

Mens de voldsomme dødsfallene blant guttene i hovedsak skjedde med 13-17-åringene, var det 1-5-åringene som var mest utsatt blant jentene. Ulykkene, og da særlig trafikkulykkene, krevde flest barneliv i denne kategorien. I snitt druknet én gutt hver måned i 1994, mot fem jenter i løpet av hele året.

Selv mord faller i kategorien «voldsomme dødsfall». For 1994 viser tallene at nesten fem ganger så mange gutter som jenter begikk selv mord. Dette er i tråd med tendensen på dette feltet; det er flere menn enn kvinner som tar sitt eget liv. Tallene viser også at selvmordene stort sett forekom i den eldste aldersgruppen. I selvmordsstatistikken er det vanlig å oppgi dødsfall ved selv mord for personer som er 10 år og eldre. Dette kommer av at man beskriver selv mord som en bevisst og villet handling. Denne definisjonen innebærer at barn som ikke forstår konsekvensen av sine handlinger, f.eks. prøver ut noe som han/hun har sett på fjernsyn og dermed mister livet, ikke regnes som en person som har begått eller kan begå selv mord. Tall for dødelighet av selv mord fra 1951 og framover viser at for begge kjønn er det flere selvmord i aldersgruppen 15-19 år enn i gruppen 10-14 år.

Figur 3.1. Dødsfall blant personer 1-17 år, etter kjønn og dødsårsak. 1994

Kilde: Helsestatistikk, SSB.

Flest skadde bilpassasjerer

Tabell 3.6 tar for seg barn og unge som er skadd eller drept i trafikken i 1996. Fylkestallene uttrykker stedfestingen av ulykken. Tallene for Buskerud viser hvor mange barn og unge som ble skadd eller drept på ferdselsårene i Buskerud. Hvorvidt disse personene også var bosatt i Buskerud, sies det ingenting om.

3.6. Personer drept eller skadd, etter trafikantgruppe og alder. Buskerud. 1996

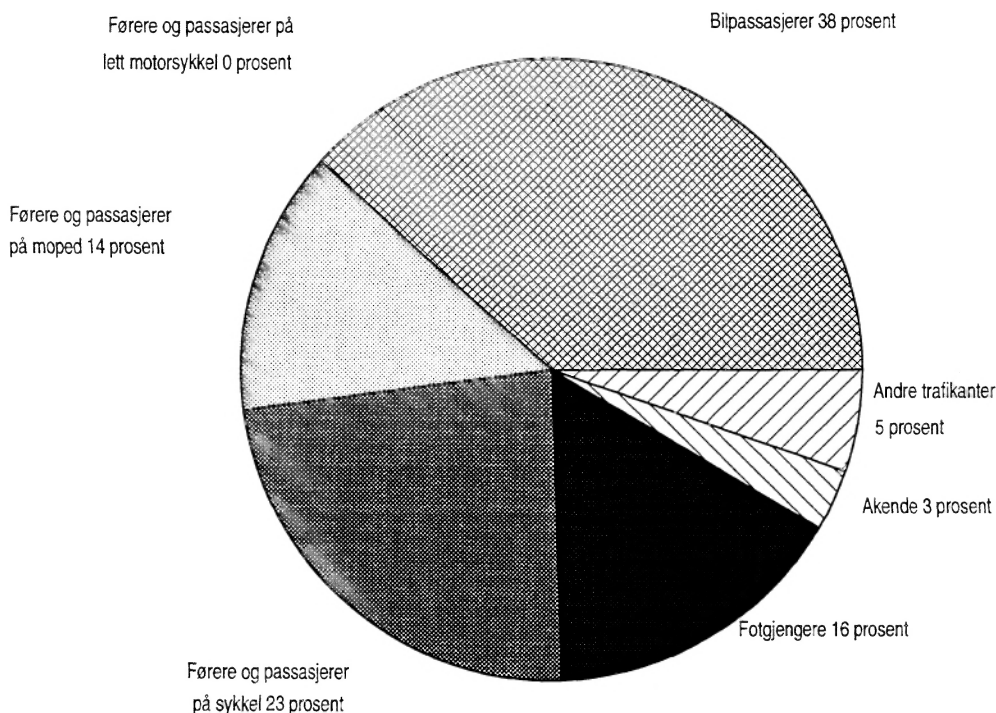

	I alt	Førere og passasjerer på						Andre trafikanter
		Bilpassasjerer	Lett motorsykel	Moped	Sykel	Fotgjenger	Akende	
Personer drept eller skadd i alt	94	36	-	13	22	15	3	5
0-5 år	10	6	-	-	2	1	1	-
6-12 år	24	12	-	-	2	9	1	-
13-17 år	60	18	-	13	18	5	1	5
Personer drept i alt	1	-	-	-	-	1	-	-
0-5 år	-	-	-	-	-	-	-	-
6-12 år	1	-	-	-	-	1	-	-
13-17 år	-	-	-	-	-	-	-	-

Kilde: Samferdsels- og reiselivsstatistikk, SSB.

Statistikken over veitrafikkulykker omfatter bare ulykker med personskaade som er meldt til politiet. Ulykkene må ha skjedd på offentlig eller privat vei, gate eller plass som er åpen for alminnelig trafikk. Dette medfører en viss underrapportering siden ikke alle ulykker skjer på disse stedene. Også de mindre alvorlige ulykkene/skadene er underrepresentert i skadetallene.

Figur 3.2. Personer 0-17 år drept eller skadd, etter trafikantgruppe. Buskerud. 1996

Kilde: Samferdsels- og reiselivsstatistikk, SSB.

I Buskerud fylke ble én fotgjenger, i den mellomste aldersgruppen, drept i 1996.

Ulykkesskadene kom hovedsakelig i den eldste aldersgruppen, og generelt sett var bilpassasjerene de mest utsatte. De skadde/drepte barna og ungdommene i Buskerud utgjorde 4,8 prosent av landstallet for aldersgruppen.

Av de skadde/drepte var 63,8 prosent i alderen 13-17 år. Barna mellom 6 og 12 år stod for 25,5 prosent av personskadene, og 0-5-åringene ble skadd i 10,6 prosent av veitrafikkulykkene i Buskerud i 1996.

Flest gutter skadd på sykkel

Tabell 3.7 viser antall skadde/drepte sykklister i alderen 0 til og med 17 år, fordelt på tre aldersgrupper og hvor-

3.7. Syklister drept eller skadd, etter alder, kjønn og bruk av hjelm. Buskerud, 1996

	Alder			
	I alt	0-5 år	6-12 år	13-17 år
Syklister i alt	22	2	2	18
Gutter	17	2	2	13
Uten hjelm	9	-	-	9
Med hjelm	4	1	1	2
Uoppgitt	4	1	1	2
Jenter	5	-	-	5
Uten hjelm	5	-	-	5
Med hjelm	-	-	-	-
Uoppgitt	-	-	-	-

Kilde: Samferdsels- og reiselivsstatistikk, SSB.

Sykkelulykker er sterkt underreporterte. Skadene er muligens ikke så omfattende at politiet kommer inn i bildet. For 1991 ble det beregnet at bare 9 prosent av alle sykkelulykker ble fanget opp av den offisielle statistikken. Mer informasjon i NOS Veitrafikkulykker 1995, SSB.

vidt de har brukt sykkelhjelm eller ikke. Det oppgis også en restgruppe der hjelmbruk eller manglende sådan ikke ble oppgitt. De siste tallene blir ikke kommentert i det følgende, uansett størrelsen på tallet. Statistikken sier ikke noe entydig om virkningen av hjelmbruk; den forteller kun om barna i de registrerte sykkelulykkene har brukt sykkelhjelm eller ikke.

I Buskerud var det hovedsakelig tenåringene som hadde skadet seg på sykkel. Av alle skadde syklister var 77 prosent gutter og 23 prosent jenter.

Både for jentene og for guttene var det flere skadde/drepte uten hjelm enn med.

Flest skadde på besøks-/fritidsreiser

Tabell 3.8 viser antall skadde/drepte personer 0-17 år, fordelt på tre aldersgrupper og ferdselsformål.

I Buskerud fikk flest barn og unge skader i forbindelse med besøks-/fritidsreiser. Av de 94 skadde/drepte var det 29 prosent som skadet seg under slike reiser. I all hovedsak gjaldt dette 13-17-åringene. Ulykker på skolevei og under lek fulgte på andreplass over skadesteder.

Det ene barnet som ble drept i 1996, omkom under en fritidsreise.

Det er viktig å merke seg at passasjerer *ikke* er medregnet i tallet på drepte eller skadde i de seks hovedkategoriene for ferdselsmål. Dette betyr f.eks. at et barn som blir kjørt til skolen og som på veien dit kommer til skade i en kollisjon, ikke regnes med blant «skadde personer, til/fra skole». Grunnen til at passasjerer ikke er regnet med her, er at opplysningene SSB får fra politiet ikke oppgir ferdselsformål for passasjerer. Passasjerer er derimot tatt med i kategorien «annet, uoppgitt»; dette er gjort for å kunne kontrollere at totaltallene for alle skadde/drepte i aldersgruppene er korrekte. Denne kategorien vil ikke bli kommentert videre.

Når det gjelder ulykker på vei til eller fra arbeid, eller mens personen er på jobb, er det registrert skadde eller drepte kun for aldersgruppen 13-17 år.

3.8. Personer drept eller skadd, etter ferdselsformål og alder. Buskerud, 1996

	Ferdelsformål							
	I alt	Til/fra arbeid ¹	I arbeid ¹	Til/fra skole ¹	Til/fra butikk osv. ¹	Besøks-/fritidsreise ¹	Lek ¹	Annet/uoppgitt
Personer drept eller skadd i alt	94	2	-	4	2	27	4	55
0-5 år	10	-	-	-	-	1	2	7
6-12 år	24	-	-	2	1	4	2	15
13-17 år	60	2	-	2	1	22	-	33
Personer drept i alt	1	-	-	-	-	1	-	-
0-5 år	-	-	-	-	-	-	-	-
6-12 år	1	-	-	-	-	1	-	-
13-17 år	-	-	-	-	-	-	-	-

¹ Omfatter ikke passasjerer.

Kilde: Samferdsels- og reiselivsstatistikk, SSB.

Få aborter i ung alder

Aborthyppigheten varierer mye fra fylke til fylke. Oslo hadde klart høyest hyppighet i aldersgruppen 15-19 år. Vest-Agder hadde færrest svangerskapsavbrudd blant kvinner under 20 år i 1992 og 1993.

I alt 2 569 av 14 909 abortinngrep ble foretatt på kvinner i alderen 15-19 år i 1993.

Barn med funksjonshemminger

Tabell 3.11 viser antall personer pr. 1 000 innbyggere under 18 år som har varige sykdommer.

Når alle varige sykdommer ses under ett, går det fram at det har funnet sted en økning over tid. Av barn og unge var det gruppen 13-17 år som i 1985 hadde den største andelen personer med varige sykdommer (ca. 30 prosent), årstall og alder sett under ett.

Hudsykdommene var de hyppigst forekommende varige sykdommene for barn og unge i 1985. Av 1 000 innbyggere i aldersklassen var det 105 0-17-åringer (eller 10 prosent) som hadde hudsykdommer. Sykdommer i åndedretsorganene fulgte deretter, med sykdommer i nervesystemet og sanseorganene på tredjeplass. For alle disse sykdomstypene var det den eldste aldersgruppen som hadde flest tilfeller.

I de øvrige kategoriene av varige sykdommer var det mer spredning i forhold til hva som var den mest utsatte aldersgruppen.

3.9. Utførte svangerskapsavbrudd, etter kvinnens alder og bostedsfylke. 1993

Bostedsfylke	Alder		
	I alt	-14	15-19
Hele landet	14 909	33	2 569
Østfold	701	6	139
Akershus	1 552	3	296
Oslo	3 171	2	337
Hedmark	567	1	106
Oppland	515	-	109
Buskerud	746	1	124
Vestfold	634	-	114
Telemark	486	-	87
Aust-Agder	193	1	48
Vest-Agder	307	2	49
Rogaland	888	6	179
Hordaland	1 214	-	202
Sogn og Fjordane	238	1	56
Møre og Romsdal	565	3	120
Sør-Trøndelag	928	-	166
Nord-Trøndelag	370	2	79
Nordland	825	2	169
Troms	605	1	111
Finnmark	387	2	78
Utlandet	15	-	-
Uoppgitt	2	-	-

Kilde: Ukens statistikk nr. 27/94, SSB.

3.10. Utførte svangerskapsavbrudd, etter bostedsfylke. Samlet aborttall og pr. 1 000 kvinner i alderen 15-19 år. 1992 og 1993

Bostedsfylke	Samlet aborttall ¹	Svangerskapsavbrudd pr. 1 000 kvinner i alderen 15-19 år ²
Hele landet	484	18,9
1993	477	18,7
Østfold	430	15,0
1993	425	18,4
Akershus	490	17,4
1993	496	21,7
Oslo	866	33,2
1993	847	32,8
Hedmark	488	18,7
1993	455	17,9
Oppland	434	19,0
1993	415	18,5
Buskerud	487	18,6
1993	464	17,0
Vestfold	470	19,2
1993	450	16,9
Telemark	406	14,8
1993	437	16,0
Aust-Agder	337	16,7
1993	277	13,3
Vest-Agder	282	11,2
1993	291	9,6
Rogaland	334	15,2
1993	339	15,2
Hordaland	390	15,8
1993	397	14,4
Sogn og Fjordane	314	16,5
1993	326	15,6
Møre og Romsdal	361	17,1
1993	344	14,6
Sør-Trøndelag	446	16,7
1993	494	20,0
Nord-Trøndelag	436	18,9
1993	419	18,0
Nordland	526	25,4
1993	491	21,3
Troms	605	26,3
1993	525	20,0
Finnmark	527	26,2
1993	650	32,5

¹ Beregnet antall svangerskapsavbrudd som 1 000 kvinner kommer til å få utført i løpet av hele sin fruktbare periode, gitt kalenderårets abortrater og at ingen kvinner dør før 50-årsalder. ² Svangerskapsavbrudd blant kvinner under 20 år pr. 1 000 kvinner i alderen 15-19 år.

Kilde: Ukens statistikk nr. 27/94, SSB.

3.11. Andel personer med varige sykdommer pr. 1 000 innbyggere¹

Sykdom og årstall		Alder			
		0-6 år	7-12 år	13-17 år	0-17 år
Alle sykdommer	1968	118	193	183	162
	1975	174	229	257	217
	1985	219	261	306	260
Hudsykdommer	1968	27	33	38	32
	1975	43	57	54	51
	1985	98	96	123	105
Sykdommer i åndedretsorganene	1968	43	65	67	57
	1975	39	38	56	43
	1985	41	58	62	53
Sykdommer i nervesystemet og sansorganene	1968	17	66	42	40
	1975	26	50	50	41
	1985	40	49	56	48
Medfødte misdannelser	1968	25	18	17	21
	1975	41	48	38	43
	1985	30	30	24	28
Skjelett-muskelsykdommer	1968	1	1	12	7
	1975	6	12	33	16
	1985	5	17	41	20
Symptomer	1968	10	25	19	18
	1975	8	18	27	17
	1985	12	23	20	18
Ulykker	1968	6	18	28	16
	1975	4	8	7	6
	1985	5	6	12	8

¹ I alle undersøkelser ble det spurt om varige eller medfødte lidelser, men i 1968 avgjorde intervjuobjektet selv om lidelsen var kronisk. I senere undersøkelser ble kronisk - ikke-kronisk kodet av Statistisk sentralbyrå ut fra opplysninger om varighet og diagnose.

Kilde: Rapporter 95/11, SSB (Liv Grøtvedt og Liv Belsby: Barns helse. Helseundersøkelsene).

Tallene er fra tre helseundersøkelser. Det vil si at dette er beregninger fra en undersøkelse av et utvalg av befolkningen. Tallene er forholdsvis gamle, men de kan gi et inntrykk av en utvikling.

Helseundersøkelsene omfatter *ikke* barn på institusjoner. Dette gjør at man mangler informasjon om en gruppe funksjonshemmede.

25 av 1 000 er stønadsmottakere

Tabell 3.12 gir en oversikt over barn og unge som mottok grunn- og/eller hjelpestønad pr. 31.12.1996. Tabellen gir også en oversikt over hvor mange stønadsmottakere som hadde allergiske sykdommer som diagnose. Dette tallet vil være litt for lavt, fordi det mangler diagnose i 10 prosent av tilfellene (Styrings- og informasjonssystemet for helse- og sosialtjenesten i kommunene, 1997).

I Buskerud mottok 25 av 1 000 barn og unge i alderen 0-17 år grunn- og/eller hjelpestønad ved utgangen av 1996. Av disse var det 8 pr. 1 000 barn som mottok stønad for diagnosen allergiske sykdommer.

3.12. Personer 0-17 år med grunn- og/eller hjelpestønad. 31. desember 1996

	Grunn- og/eller hjelpestønad pr. 1 000 barn 0-17 år	Allergiske sykdommer pr. 1 000 barn 0-17 år	Både grunn- og hjelpestønad. Absolutte tall	Bare hjelpestønad. Absolutte tall
Hele landet	26,4	7,7	12 751	8 512
Buskerud	25,2	7,5	695	307
Drammen	25,1	6,8	160	54
Kongsberg	24,5	8,0	62	23
Ringerike	23,5	7,0	62	43
Hole	26,5	7,6	11	9
Flå	20,2	:	:	:
Nes	32,8	15,8	16	5
Gol	25,8	5,9	10	8
Hemsedal	20,5	17,9	6	:
Ål	24,8	8,3	18	5
Hol	22,2	6,0	8	3
Sigdal	19,0	:	7	4
Krødsherad	12,2	:	3	:
Modum	24,5	5,9	39	13
Øvre Eiker	30,3	9,9	61	21
Nedre Eiker	22,5	6,9	52	30
Lier	27,3	8,2	74	41
Røyken	27,1	8,9	66	21
Hurum	32,4	10,2	26	17
Flesberg	20,2	:	4	4
Rollag	19,5	:	4	:
Nore og Uvdal	19,1	:	5	:

Kilde: Helsestatistikk, SSB.

Ca. 700 barn mottok både grunn- og hjelpestønad, mens 310 kun fikk hjelpestønad.

Krødsherad var kommunen med lavest andel stønadsmottakere, med 12 pr. 1 000 barn og unge 0-17 år. Nes hadde høyest andel mottakere i aldersgruppen, med 33 av 1 000 barn.

Når det gjelder allergiske sykdommer, hadde Hemsedal høyest andel stønadsmottakere med denne diagnosen (17,9). Hvis en ser bort fra de seks kommunene der tall ikke kan offentliggjøres (for lave andeler), hadde Gol og Modum lavest andel allergikere blant stønadsmottakerne (5,9).

«Grunnstønad og hjelpestønad kan ytes til den som etter å ha gjennomgått hensiktsmessig behandling fortsatt har varig sykdom, skade eller lyte. Lidelsen anses som varig dersom den antas å vare i to-tre år. ...Grunnstønad ytes når lidelsen medfører varige ekstraavgifter av betydning. Hjelpestønad ytes når lidelsen fører til et varig pleiebehov som innebærer behov for lønnet hjelp eller hjelp fra familien.»(Ot. prp. nr. 29, 1995-96). Se ellers folketrygdloven (lov av 28. februar nr. 19) som trådte i kraft 1. mai 1997.

3.13. Beboere i institusjoner for rusmiddelmisbrukere, etter institusjonstype, kjønn og alder, 1995

Kjønn og alder	Institusjonstype								
	I alt	A-klinikker	Kursteder	Tilsyns- hjem	Verne- hjem	Akutt- institusjon	Kombinerte institusjoner	Bo- og arbeidskollektiv	Andre institusjoner
I alt	2 114	106	43	45	324	41	407	526	622
-17 år	76	-	-	-	-	-	6	30	40
Menn	1 550	77	34	32	292	26	284	373	432
-17 år	43	-	-	-	-	-	4	13	26
Kvinner	516	29	9	13	32	3	113	153	164
-17 år	33	-	-	-	-	-	2	17	14

Kilde: Ukens statistikk nr. 51/52 1996, SSB.

Rusmisbrukere i institusjon

I 1995 var det 2 114 beboere i institusjoner for rusmiddelmisbrukere på landsbasis. Av disse var 76 personer under 18 år; med andre ord var 3,6 prosent av de misbrukerne som hadde plass på institusjon, under myndighetsalder.

Det var flest menn i institusjonene, uansett alder.

De unge misbrukerne bodde i en av tre typer institusjoner: kombinerte institusjoner (6), bo- og arbeidskollektiv (30) og samlekategorien «andre institusjoner» (40). Det var flest jenter i bo- og arbeidskollektiv, mens guttene i størst grad bodde i andre typer institusjoner.

4. Barn og unges lovbrudd

Ungdom begår mindre alvorlige lovbrudd og straffes med forelegg. Simple, grove tyverier og biltyverier er den vanligste hovedforbrytelsen for 15-17-åringene.

Siktede ungdommer

Tabell 4.1 tar for seg siktede for lovbrudd. De siktede er fordelt på fylke, kjønn og alder. Lovbrudd omfatter her både forbrytelser og forseelser. Dette gir mer robuste tall for de aldersgruppene som blir trukket fram her. Men det betyr også at denne tabellen ikke er direkte sammenlignbar med de andre tabellene som dekker kriminalitet, siden de sistnevnte bare tar for seg forbrytelser.

Buskeruds andel av alle siktede personer i Norge i 1996 er på nær 5 prosent. Menn var i flertall blant de antatte gjerningspersonene.

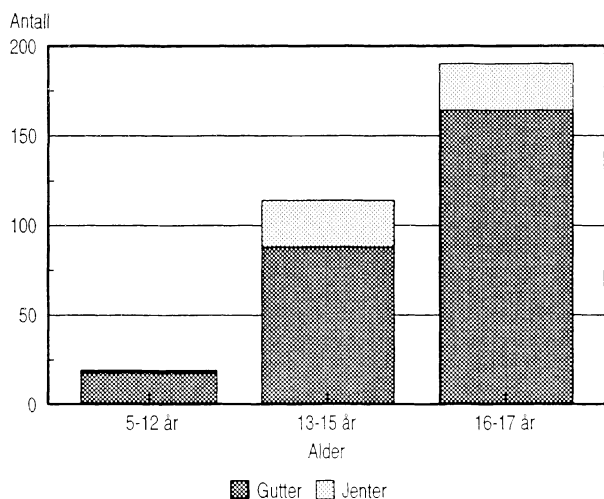
Blant barn og unge i alderen 5 til og med 17 år var det 325 siktede i 1996. Av disse var 190 i aldersgruppen 16-17 år. De siktede 16-17-åringene utgjorde om lag 6 prosent av totalen for fylket.

4.1. Siktede for lovbrudd, etter alder og kjønn. Buskerud. 1996

	Siktede			
	I alt	Uoppgitt	Menn	Kvinner
I alt	3 131	8	2 655	468
5-12 år	19	-	18	1
13-15 år	116	2	88	26
16-17 år	190	-	164	26
18- år	2 805	5	2 385	415
Uoppgitt	1	1	-	-

Kilde: Kriminalstatistikk, SSB.

Figur 4.1. Siktede for lovbrudd, etter alder og kjønn. Buskerud. 1996

Kilde: Kriminalstatistikk, SSB.

SSB setter en nedre grense på 5 år i den publiserte statistikken over siktede. Hvis 5-åringene skulle tas ut som en egen gruppe, ville fylkestallene bli så små at man her har valgt å slå sammen 5-åringene med 6-12-åringene.

Å være siktet innebærer at en person anses som å være gjerningsperson (av politiet). Det finnes ingen nedre aldersgrense for å utføre en kriminell handling, slik at siktede kan være under kriminell lavalder (15 år). Siktelse sier ikke noe om en ev. reaksjon.

For landet som helhet var det flere siktede gutter enn jenter. Det var flest siktede pr. årskull i alderen 16-17 år for både gutter og jenter.

Ungdom får forelegg

Denne tabellen (4.2) viser antall reaksjoner i forbrytelsessaker, fordelt på reaksjonstype og gjerningssted (fylke). Reaksjonene her gjelder for både gutter og jenter, og det er bare 15-17-åringene som er presentert. Tallene gjelder for 1995. Forseelser er utelatt.

For landet som helhet peker forelegg seg ut som hovedreaksjonen i forbrytelsessaker der 15-17-åringene var involvert; av 1 341 reaksjoner var 564 forelegg. Den nest mest vanlige reaksjonen i 1995 var betinget fengsel. Deretter fulgte betinget fengsel kombinert med bot.

I alle fylkene utenom to, var forelegg den mest vanlige reaksjonsformen i forbrytelsessakene. I Aust-Agder forekom betinget fengsel og bot flest ganger, mens betinget fengsel (uten bot) ble idømt flest ganger i Hordaland.

Av fylkene hadde Oslo flest reaksjoner (161), fulgt av Hordaland, Rogaland, og Sør-Trøndelag og Akershus. Finnmark med sine 18 reaksjoner hadde det laveste antallet.

Sett i forhold til innbyggertallet var det 8,43 reaksjoner pr. 1 000 innbyggere i alderen 15-17 år i landet i 1995. Når man tar hensyn til antall innbyggere 15-17 år i fylket, og så ser på antall reaksjoner i forbrytelsessaker, justeres bildet av hvor utbredt kriminelle handlinger er i fylkene. Oslo med 13,38 reaksjoner pr. 1 000 innbyggere i alderen 15-17 år hadde flest reaksjoner. Sør-Trøndelag hadde nest flest reaksjoner, alder og innbyggertall tatt i betraktning. Vest-Agder, Telemark og Østfold fulgte på de neste plassene. Lavest snitt hadde Oppland.

Den prosentvise fordelingen av reaksjonstyper i hvert fylke viser at generelt sett er det forelegg som benyttes

4.2. Reaksjoner i forbrytelsessaker for 15-17-åring, etter reaksjonens art og gjerningssted. Fylke. 1995.
Absolutte tall og prosent

	Reaksjonens art											Reaksjoner pr. 1 000 innbyggere
	I alt	Betinget påtale- unn- latelse	Sam- funns- tjeneste	Fore- legg	Bot ved dom	Straffe- utmåling utsatt	Betinget fengsel	Betinget fengsel og bot	Ubetin- get fengsel	Ubetin- get og betinget fengsel	Sikring	
Absolutte tall												
Hele landet	1 341	55	62	564	38	27	253	208	55	78	1	8,43
Østfold	89	-	3	52	2	3	16	7	4	2	-	10,02
Akershus	97	1	6	47	2	1	15	15	4	6	-	6,11
Oslo	161	2	2	77	13	6	31	16	6	8	-	13,38
Hedmark	41	2	2	20	-	5	9	2	-	1	-	6,45
Oppland	32	-	-	14	1	-	7	7	1	2	-	4,87
Buskerud	60	-	2	29	-	2	12	8	1	6	-	7,44
Vestfold	65	1	7	19	2	-	7	18	5	6	-	8,50
Telemark	63	-	3	21	1	-	11	15	5	7	-	10,33
Aust-Agder	26	1	1	1	-	-	3	15	2	3	-	6,17
Vest-Agder	66	3	3	31	1	2	11	8	3	4	-	10,39
Rogaland	106	1	4	50	1	2	26	11	2	9	-	7,08
Hordaland	148	27	6	25	3	1	40	37	4	5	-	9,10
Sogn og Fjordane	37	-	-	22	-	-	4	7	2	2	-	8,35
Møre og Romsdal	60	3	9	21	1	2	7	13	3	-	1	6,06
Sør-Trøndelag	97	9	1	33	4	1	26	9	3	11	-	10,73
Nord-Trøndelag	34	1	1	19	2	-	7	2	1	1	-	6,58
Nordland	69	3	1	42	4	1	9	4	4	1	-	7,49
Troms	53	1	10	26	1	-	5	8	2	-	-	9,82
Finnmark	18	-	-	7	-	-	6	2	2	1	-	6,86
Svalbard	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	.
Utlandet	8	-	-	5	-	-	-	3	-	-	-	.
Uoppgitt	11	-	1	3	-	1	1	1	1	3	-	.
Prosent												
Hele landet	100,00	4,10	4,62	42,06	2,83	2,01	18,87	15,51	4,10	5,82	0,07	
Østfold	100,00	-	3,37	58,43	2,25	3,37	17,98	7,87	4,49	2,25	-	
Akershus	100,00	1,03	6,19	48,45	2,06	1,03	15,46	15,46	4,12	6,19	-	
Oslo	100,00	1,24	1,24	47,83	8,07	3,73	19,25	9,94	3,73	4,97	-	
Hedmark	100,00	4,88	4,88	48,78	-	12,20	21,95	4,88	-	2,44	-	
Oppland	100,00	-	-	43,75	3,13	-	21,88	21,88	3,13	6,25	-	
Buskerud	100,00	-	3,33	48,33	-	3,33	20,00	13,33	1,67	10,00	-	
Vestfold	100,00	1,54	10,77	29,23	3,08	-	10,77	27,69	7,69	9,23	-	
Telemark	100,00	-	4,76	33,33	1,59	-	17,46	23,81	7,94	11,11	-	
Aust-Agder	100,00	3,85	3,85	3,85	-	-	11,54	57,69	7,69	11,54	-	
Vest-Agder	100,00	4,55	4,55	46,97	1,52	3,03	16,67	12,12	4,55	6,06	-	
Rogaland	100,00	0,94	3,77	47,17	0,94	1,89	24,53	10,38	1,89	8,49	-	
Hordaland	100,00	18,24	4,05	16,89	2,03	0,68	27,03	25,00	2,70	3,38	-	
Sogn og Fjordane	100,00	-	-	59,46	-	-	10,81	18,92	5,41	5,41	-	
Møre og Romsdal	100,00	5,00	15,00	35,00	1,67	3,33	11,67	21,67	5,00	-	1,67	
Sør-Trøndelag	100,00	9,28	1,03	34,02	4,12	1,03	26,80	9,28	3,09	11,34	-	
Nord-Trøndelag	100,00	2,94	2,94	55,88	5,88	-	20,59	5,88	2,94	2,94	-	
Nordland	100,00	4,35	1,45	60,87	5,80	1,45	13,04	5,80	5,80	1,45	-	
Troms	100,00	1,89	18,87	49,06	1,89	-	9,43	15,09	3,77	-	-	
Finnmark	100,00	-	-	38,89	-	-	33,33	11,11	11,11	5,56	-	
Svalbard	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Utlandet	100,00	-	-	62,50	-	-	-	37,50	-	-	-	
Uoppgitt	100,00	-	9,09	27,27	-	9,09	9,09	9,09	9,09	27,27	-	

Kilde: Kriminalstatistikk, SSB.

oftest. Men det varierer fra fylke til fylke hvor stor andel av reaksjonene i fylket som er av de forskjellige typene. For eksempel lå Vestfold, Telemark, Aust-Agder, Hordaland, Møre og Romsdal, Sør-Trøndelag og Finnmark under landsgjennomsnittet for forelegg. Når det gjelder samfunnstjeneste, varierte de fylkesvise andelen mellom 1,03 og 18,87 prosent, med landsgjennomsnittet på 4,62 prosent.

Tyverier på topp

Tabell 4.3 gir bare tall for hele landet. Den viser straffereaksjoner etter type hovedforbrytelse, kjønn og alder. Siden barn og unge er temaet, er det aldersgruppen 15-17 år som er interessant. I tillegg kan kolonnen «I alt» brukes for å se på ungdomsforbryternes andel av alle forbrytelsene som kom inn i rettssystemet.

Tyverier, fordelt på typene simpelt, grovt og brukstyveri av motorkjøretøy, var i flertall mht. forbrytelsestype for

4.3. Reaksjoner i forbyttelsessaker, etter personens kjønn, alder og type hovedforbrytelse

Type hovedforbrytelse	Begge kjønn						Av dette menn				
	I alt	Alder				Uopp- gitt	I alt	Alder			
		15-17	18-20	21-24	25-			15-17	18-20	21-24	25-
Alle typer forbrytelser	17 600	1 341	2 733	3 370	10 154	2	15 470	1 155	2 461	2 993	8 861
Forbrytelser mot straffeloven											
Forbrytelser mot statens selvstendighet og sikkerhet	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-
Forbrytelse mot Norges statsforfatning og statsoverhode	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Forbrytelse med hensyn til utøvelsen av statsborgerlige rettigheter	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Forbrytelse i den offentlige tjeneste	9	-	-	-	9	-	8	-	-	-	8
Forbrytelse mot den offentlige myndighet	287	19	41	63	164	-	253	12	36	58	147
Vold mot offentlig tjenestemann	256	19	35	56	146	-	225	12	32	51	130
Forbrytelse mot den alminnelige orden og fred	194	12	34	39	109	-	189	12	33	39	105
Innbrudd	192	12	34	39	107	-	188	12	33	39	104
Allmennfarlig forbrytelse	2 368	88	296	486	1 497	1	2 005	70	240	425	1 270
Narkotikaforbrytelse	2 060	84	276	442	1 257	1	1 728	66	224	387	1 051
Grovt narkotikaforbrytelse	302	4	20	43	235	-	271	4	16	37	214
Falsk forklaring	74	5	9	15	45	-	58	3	6	13	36
Falsk anklage	41	6	5	11	19	-	32	6	5	9	12
Pengefalsk	4	-	-	-	4	-	4	-	-	-	4
Dokumentfalsk	635	75	71	102	387	-	453	44	57	77	275
Forbrytelse mot sedeligheten	344	18	24	48	254	-	336	17	23	48	248
Voldtekt	36	6	2	4	24	-	36	6	2	4	24
Utuktig omgang med barn under 14 år	65	6	7	7	45	-	64	5	7	7	45
Forbrytelse mht. familieforhold	4	-	-	-	4	-	4	-	-	-	4
Forbrytelse mot den personlige frihet	350	14	36	45	255	-	337	11	34	43	249
Forbrytelse mot liv, legeme og helbred.	2 391	217	459	501	1 214	-	2 274	197	437	472	1 168
Grovt legemsbeskadigelse	2	-	1	1	-	-	2	-	1	1	-
Drap	38	5	3	3	27	-	36	5	3	3	25
Uaktsomt drap	38	-	11	10	17	-	36	-	11	10	15
Ærekrenkelse	1	-	-	-	1	-	1	-	-	-	1
Underslag	333	2	15	34	282	-	259	1	11	22	225
Tyveri	4 537	558	941	975	2 063	-	4 141	514	872	903	1 852
Simpelt tyveri	1 286	138	224	263	661	-	1 084	122	205	228	529
Grovt tyveri	2 784	319	620	603	1 242	-	2 614	297	576	570	1 171
Brukstyveri av motorkjøretøy	457	100	97	104	156	-	434	94	91	100	149
Utpressing og ran	173	25	33	38	77	-	159	24	31	33	71
Ran	108	19	21	21	47	-	98	18	19	17	44
Grovt ran	62	6	12	17	27	-	58	6	12	16	24
Bedrageri og utroskap	1 384	8	114	251	1 011	-	1 027	7	85	186	749
Forbrytelse i gjeldsforhold	339	-	-	9	330	-	308	-	-	9	299
Skadeverk	697	119	155	138	285	-	648	106	147	135	260
Åger og lykkespill	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Forbrytelse i sjøfartsforhold	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Heleri og etterfølgende bistand	931	57	123	177	574	-	815	48	112	155	500
Forbrytelser utenfor straffeloven											
Narkotikaforbrytelse mot lov om legemidler mv.	1 735	117	332	371	915	-	1 431	82	287	299	763
Forbrytelse mot ligningsloven	324	-	1	5	318	-	297	-	1	5	291
Forbrytelse mot den militære straffelov	168	-	44	56	68	-	167	-	44	56	67
Annen forbrytelse utenfor straffeloven	276	1	-	6	268	1	264	1	-	6	257

Kilde: NOS Kriminalstatistikk 1995, SSB.

aldersgruppen 15-17 år. Som nummer to på listen over flest hovedforbrytelser var forbrytelse mot liv, legeme og helbred. Deretter fulgte skadeverk, narkotikaforbrytelse mot lov om legemidler mv. og allmennfarlige forbrytelser (narkotikaforbrytelser). Av de fem nevnte er

fire brudd på straffeloven, mens narkotikaforbrytelse mot lov om legemidler mv. ligger utenfor straffeloven.

Kjønnfordelingen viser at det i hovedsak var gutter som fikk straffereaksjoner i denne aldersgruppen.

5. Barn og unges fritid

Barn og unge har en aktiv fritid. Fritidssystemene er varierte, men det finnes klare «vinnere». Kino og bøker, idrett og musikk fenger mange. Fjernsynet har også en framtrødende plass i barn og unges hverdag.

Hovedvekten av tabellene i denne delen dekker kultur og massemedia. Massemedier finnes i både trykte og elektroniske varianter, og i undersøkelsene inngår aviser, tidsskrifter, ukeblad, tegneserieblad, bøker, plater/kassetter/CD-er, video, radio, fjernsyn og hjemme-PC. Kultur favner vidt, og her er disse tilbudene tatt med: kino, teater/musikal/revy, opera/operette, ballett-/danseforestilling, konserter (klassisk og populærmusikk), kunstutstilling, museum, folkebibliotek og idrettsarrangement.

Der annet ikke er angitt, er tallene hentet fra kultur- og mediebruksundersøkelsene som SSB gjennomførte i 1991, 1994 og 1996. Undersøkelsene er utvalgsundersøkelser, dvs. at en tilfeldig gruppe personer er blitt bedt om å svare på spørsmål. I dette heftet er i tillegg svarene til personer i en viss alder valgt ut. Dette fører til at funnene bare kan presenteres på landsnivå.

5.1. Andel ferieturer med barn som reisefølge 1992/93¹. Prosent

	Antall ferieturer totalt	Av dette sammen med barn
Alle	2576	34
Kjønn		
Mann	1220	33
Kvinne	1356	34
Alder		
16-24 år	443	4
25-44 år	1132	58
45-66 år	787	23
Familiefase		
Enslig forsørger	77	69
Par, yngste barn 0-6 år	482	82
Par, yngste barn 7-19 år	440	73
Landsdel		
Akershus/Oslo	687	30
Buskerud/Oppland/Hedmark ..	287	31
Østfold/Vestfold	221	33
Telemark/Agder	238	35
Vestlandet	708	35
Trøndelag	210	42
Nord-Norge	225	35

¹ Dette er et utdrag av tabellen på side 23 i Rapport 94/6. Kilde: Rapport 94/6, SSB.

Barn som reisefølge

Tabell 5.1 sier indirekte noe om barn. Den forteller noe om ferieforhold for barn og unge. Det skiller ikke mellom ulike aldersgrupper barn i denne sammenheng.

I 1992/93 var det barn med som reisefølge på én tredjedel av ferieturene som ble foretatt av nordmenn i alderen 16-79 år.

Personer med foreldreansvar tok barn med seg på 70-80 prosent av ferieturene. Det var særlig par med yngre barn som hadde barn som reisefølge på ferieturer.

Landsdelene skiller seg ikke nevneverdig fra hverandre, når det gjelder hvorvidt barn var reisefølge på ferie. Det er imidlertid ett unntak; Trøndelag skilte seg ut med en andel på over 40 prosent.

Kino, bøker og idrett på topp

Kino, bibliotek og idrett peker seg ut som klare «vinnere» når det gjelder hvilke kulturtilbud barn og unge benytter seg av. Prosentandelene for disse tre aktivitetene ligger høyt over prosentandelene for de øvrige tilbudene.

Det er i den eller de to eldste aldersgruppene at flest har gått på kino, bibliotek, teater, opera, ballett, kunstutstilling, populærmusikkonsert, museum og idrettsarrangement.

Generelt sett benytter barn og unge seg i større grad av alle kulturtilbudene enn gjennomsnittet for befolkningen.

16-17-åringene har gjennomsnittlig gått på kino og vært på bibliotek én gang i måneden, mens 13-15-åringene har tilsvarende besøksfrekvens på idrettsarrangement.

I det hele tatt er det kino, bibliotek og idrettsarrangement som i tillegg til å være de aktivitetene som flest benytter seg av, er de aktivitetene som også blir oppsøkt oftest.

For alle aldersgruppene er biblioteket det tilbudet som gjennomgående er blitt benyttet ofte de siste 12 månedene. Mens 9-12-åringene oftest har vært på biblioteket, eller vært tilskuere på et idrettsarrangement og vært på kino, i den rekkefølgen, har 13-15-åringene vært på idrettsstevne mer enn 12 ganger, på biblioteket i underkant av 12 ganger og 6 ganger på kino. Ungdom 16-17 år har så vidt benyttet biblioteket flere ganger

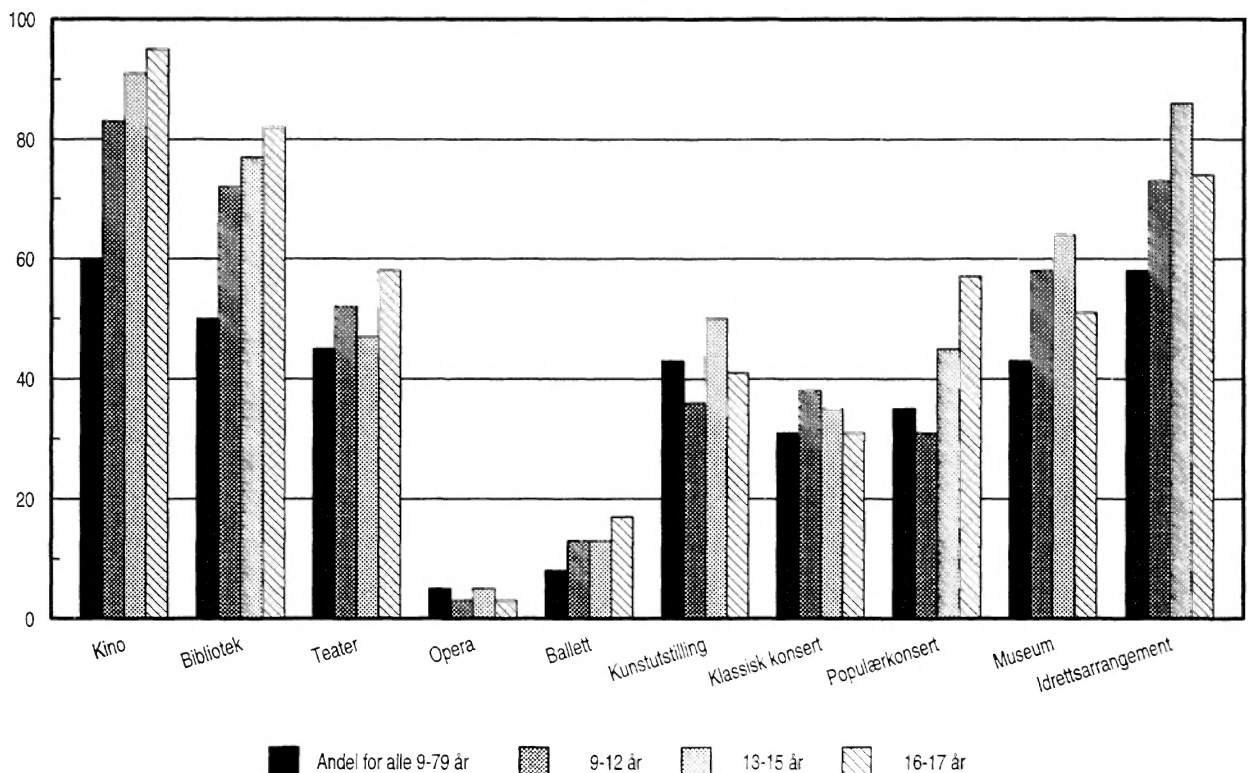
5.2. Andel som har benyttet ulike kulturtilbud og antall ganger de er benyttet siste 12 måneder, etter alder, 1991 og 1994

	Kino	Bibliotek	Teater	Opera	Ballett	Kunst- utstilling	Klassisk- konsert	Populær- konsert	Museum	Idretts- arrangement
Andel for alle 9-79 år	60	50	45	5	8	43	31	35	43	58
Av dette										
9-12 år	83	72	52	3	13	36	38	31	58	73
13-15 år	91	77	47	5	13	50	35	45	64	86
16-17 år	95	82	58	3	17	41	31	57	51	74
Antall for alle 9-79 år	4,3	5,3	1,1	0,1	0,2	1,5	1,0	1,3	1,1	6,4
Av dette										
9-12 år	3,9	9,0	1,0	0,0	0,4	0,6	1,1	0,6	1,5	6,4
13-15 år	6,0	11,7	0,9	0,1	0,2	0,9	0,9	1,2	1,6	12,3
16-17 år	12,0	12,2	1,8	0,0	0,3	0,9	1,2	2,2	1,0	10,5

Kilde: Kultur- og mediebruksundersøkelsen 1991 og 1994, SSB.

Figur 5.1 - Andel som har benyttet ulike kulturtilbud siste 12 måneder, 1991 og 1994

Kilde: Kultur- og mediebruksundersøkelsen 1991 og 1994, SSB.

enn kinotilbudet, mens de har vært tilskuere på idrettsarrangement 10,5 ganger i løpet av det siste året.

De andre kulturtilbudene har vesentlig lavere oppmøte; de benyttes sjelden mer enn én til to ganger i året. Opera og ballett skårer lavest på oppmøteprosenten i alle aldersgruppene. Etter «tre-på-topp»-aktivitetene er det museumsbesøk som oftest er benyttet av 9-15-åringene, mens 16-17-åringene går på populærkonsert.

Kulturbruk henger sammen med kulturtilbud; tilgjengeligheten varierer i Norge, avhengig av hva slags tilbud det er snakk om og hvor i landet man bor.

Musikk som hobby

Musikk er den store vinneren når det gjelder barn og unges egne aktiviteter innen kulturområdet. I forhold til gjennomsnittet for befolkningen ligger barn og unges andel klart over mht. både å spille et instrument og å være med i kor/orkester/sang-/musikkgruppe. Mens det i befolkningen (9-79 år) er 13 prosent som spiller instrument, er det 51 prosent av 9-12-åringene som gjør det. Blant 13-15-åringene er det 29 prosent som spiller et instrument, og blant 16-17-åringene er prosentandelen 25 (dvs. 1 av 4). Selv om andelen for alle aldersgruppene ligger godt over befolkningen generelt, ser vi også at tendensen er synkende med økende alder.

5.3. Andel med egne aktiviteter innen kulturområdet, etter alder, 1991 og 1994. Prosent

	Med i teater-/ revygruppe	Spiller instrument regelmessig	Med i kor/orkester/ sang-/musikkgruppe	Driver med kunst/kunst- håndverk på fritiden	Antall spurte
Alle 9-79 år	2	13	9	14	4002
Av dette					
9-12 år	2	51	26	13	246
13-15 år	5	29	18	15	197
16-17 år	8	25	23	12	121

Kilde: Kultur- og mediebruksundersøkelsen, SSB.

5.4. Andel som spiller ulike instrumenter blant dem som kan spille, etter alder, 1994. Prosent

	Blokk- fløyte	Andre treblå- sere	Trom- pet, kor- nett	Andre mes- sing- blå- sere	Piano	El-orgel, syn- thesi- zer	Andre tan- gent- instru- menter	Gitar	Andre stren- gein- stru- menter	Fiolin, fele	Andre stry- kere	Trekk- spill, to- rader o.l.	Trom- mer, slag- verk	Andre instru- men- ter	Antall spurte
9-12 år ..	65	8	8	11	30	12	7	7	0	6	0	2	5	1	104
13-17 år ..	39	4	6	7	41	16	2	38	5	6	0	2	10	4	108

Kilde: Kultur- og mediebruksundersøkelsen 1994, SSB.

Når det gjelder å drive med kunst og kunsthåndverk på fritiden, skiller ikke barn og unge seg fra resten av befolkningen. Ellers er det flere ungdommer, sett i forhold til befolkningen, som er med i teater-/revygruppe.

Piano, blokkfløyte og gitar populære

Ved å begrense seg til å se på dem som spiller et instrument, kan man få et inntrykk av hvilke instrumenter det er mest vanlig å kunne spille på.

Blokkfløyte og piano peker seg ut som instrumenter som hvert tredje barn eller flere i hver aldersgruppe kan spille. To tredjedeler av alle 9-12-åringene spiller blokkfløyte. Dette kan ses i sammenheng med musikkundervisningen i skolen. Det er også ca. 40 prosent av 13-17-åringene som spiller dette instrumentet.

Det er mest vanlig å spille piano i den eldste aldersgruppen, men forskjellen i forhold til blokkfløyte og gitar er ikke stor (41 mot 39 og 38 prosent). Det å spille gitar ser ut til å være et klart ungdomsfenomen; 38 prosent av 13-17-åringene spiller gitar, mot 7 prosent av 9-12-åringene. For alle mellom 9 og 79 år er andelen gitarspillere 32 prosent (mer informasjon i Statistiske analyser 13/96, SSB).

De typiske korpsinstrumentene er det klart færre som spiller på, sammenlignet med blokkfløyte og piano.

Fiolin- og trompetspill er like utbredt blant 13-17-åringene (med 6 prosent), mens trommer er noe mer populært med 10 prosent.

Musikkskoler

Kommunale driftsutgifter til musikkskoler varierer. Under kommenteres bare fylkestall i forhold til landstall.

5.5. Driftsutgifter i 1 000 kroner for musikkskoler. Kommune¹, 1995

Driftsutgifter i 1 000 kr

Hele landet	501 842
Buskerud	13 716
Drammen	3 192
Ringerike	2 632
Hole	430
Flå	58
Nes	1 409
Gol	836
Hemsedal	524
Ål	1 015
Hol	725
Krødsherad	91
Lier	1 766
Flesberg	341
Nore og Uvdal	697

¹ De kommunene som mangler, har ikke ført driftsutgifter for musikkskoler for 1995.

Kilde: Offentlige finanser og kreditmarkedsstatistikk, SSB.

Utgiftene bør ses i sammenheng med antall barn og unge bosatt i kommunen/fylket.

Rogaland og Hordaland har størst utgifter til drift av musikkskoler, med over 11 prosent av totalbeløpet hver. Sør-Trøndelag og Møre og Romsdal bruker hver ca. 9 prosent av «landsbudsjettet» til musikkskoler. Østfold, Aust-Agder og Finnmark har de laveste driftsutgiftene. I synkende rekkefølge plasserer de andre fylkene seg slik: Akershus, Nordland, Nord-Trøndelag, Troms,

Sogn og Fjordane, Hedmark, Telemark, Oppland, Vest-Agder, Oslo, Buskerud og Vestfold.

Jentene aktive biblioteksgjengere

Jenter er mer aktive biblioteksgjengere enn gutter, målt i antall lånte bøker fra et folkebibliotek. Alle 9-12-åringene og jenter i alderen 13-17 år har i snitt lånt mer enn én bok pr. måned det siste året (1994). De yngste jentene låner flest bøker, med 16,5 bøker i året. De eldste guttene låner færrest bøker, med 8 bøker de siste 12 månedene.

Det er klart flere av dem som leste en bok i går som også har vært på folkebibliotek de siste 12 månedene. Det er mellom 6 og 9 prosent flere som leste bøker dagen i forveien som også hadde vært på bibliotek, sammenlignet med dem som ikke hadde vært der.

Forskjellen i lesing av bøker mellom dem som har og dem som ikke har vært på bibliotek er størst i den eldste aldersgruppen. I aldersgruppen 9-12 år er både biblioteksbesøkere og de som ikke har vært på biblioteket siste året, forholdsvis ivrige boklesere; det er uansett 27 prosent eller flere av barna i denne aldersgruppen som leste bok i løpet av en gjennomsnittsdag.

Mye ballidrett

Fotball er den idrettsgrenen som flest barn og unge utøvde sist de deltok på et idrettsarrangement. For begge aldersgruppene er det fotball og dernest håndball som fanger flest utøvere. For 9-12-åringene er fotball den altoverskyggende deltakersporten; hele 53 prosent deltok i fotball sist de var med på et idrettsarrangement. Håndball følger på andreplass, med 18 prosent. Annen individuell idrett (som bl.a. inkluderer svømming og ridning) samlet 9 prosent deltakere i den yngste aldersgruppen, fulgt av friidrett og skiidrett på 7 prosent.

5.6. Antall bøker lånt på folkebibliotek siste 12 måneder, etter alder og kjønn. 1994

Alder og kjønn	Antall bøker lånt	Antall spurte
9-12 år		
Gutter	12,9	61
Jenter	16,5	69
13-17 år		
Gutter	8,0	78
Jenter	14,9	81

Kilde: Kultur- og mediebruksundersøkelsen 1994, SSB.

5.7. Andel som har lest bok en gjennomsnittsdag blant dem som har og dem som ikke har vært på folkebibliotek siste 12 måneder, etter alder. 1994. Prosent

Alder og biblioteksbesøk	Lest bok i går	Antall spurte
9-12 år		
Har ikke vært på folkebibliotek	27	42
Har vært på folkebibliotek	33	88
13-17 år		
Har ikke vært på folkebibliotek	18	34
Har vært på folkebibliotek	27	125

Kilde: Kultur- og mediebruksundersøkelsen 1994, SSB.

13-17-åringene har ikke et like stort sprik mellom andelen som deltar i de tre mest populære idrettene. Fotball ligger på 36 prosent, mens håndball har en deltakerandel ved idrettsarrangementer på 27 prosent. Lagidrettene står i det hele tatt sterkt i denne aldersgruppen.

Samtidig er det i aldersgruppen 13-17 år forholdsvis mange som driver med annen individuell idrett.

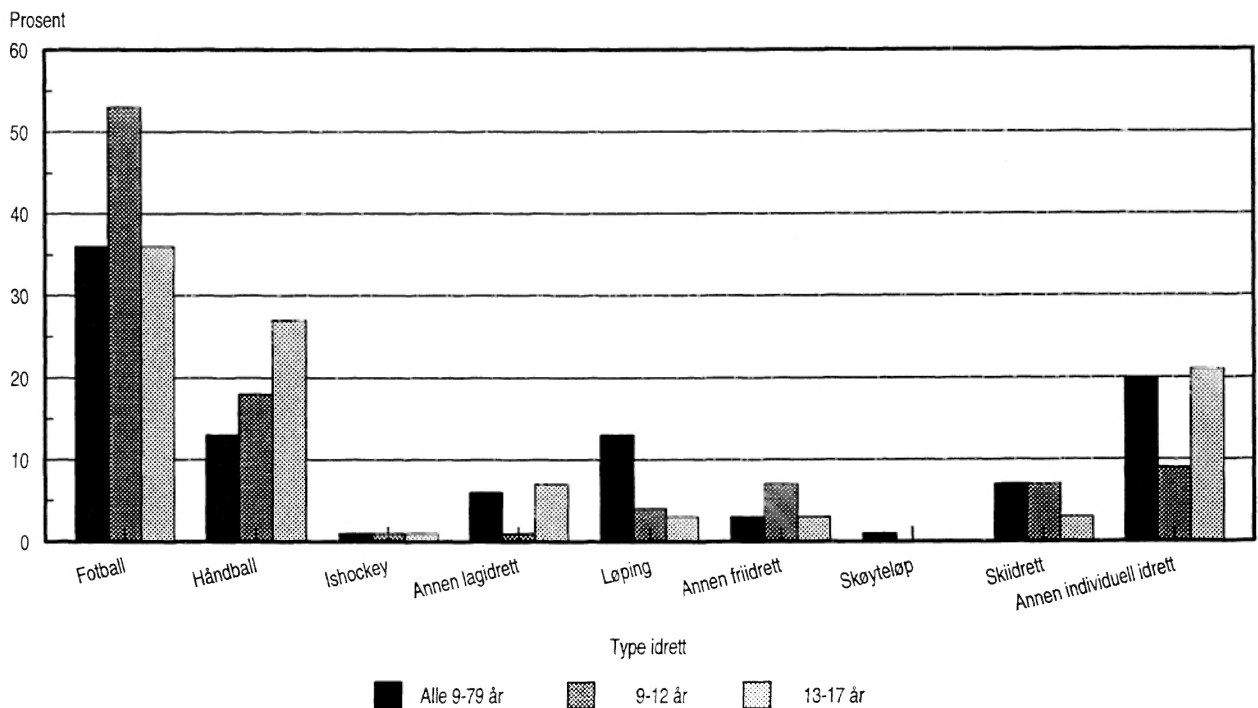
5.8. Andel som har deltatt i ulike typer idrettsgrener sist de deltok på idrettsarrangement, etter alder 1994. Prosent

	Fotball	Håndball	Ishockey	Annen lagidrett	Løping	Annen friidrett	Skøyteløp	Skiidrett	Annen individuell idrett
Alle 9-79 år	36	13	1	6	13	3	1	7	20
Av dette									
9-12 år	53	18	1	1	4	7	.	7	9
13-17 år	36	27	1	7	3	3	.	3	21

Kilde: Kultur- og mediebruksundersøkelsen 1994, SSB.

Figur 5.2. Andel som har deltatt i ulike idrettsgrener sist de deltok på idrettsarrangement. 1994

Kilde: Kultur- og mediebruksundersøkelsen 1994, SSB.

5.9. Andel som så ulike typer idrett sist de var på idrettsarrangement. 1994. Prosent

	Fotball	Håndball	Ishockey	Annen lagidrett	Løping	Annen friidrett	Skøyteløp	Skiidrett	Annen individuell idrett
Alle	52	14	3	3	3	2	2	13	9
Av dette									
9-12 år	54	16	3	3	4	1	.	11	7
13-17 år	45	25	3	5	2	1	3	5	9

Kilde: Kultur- og mediebruksundersøkelsen 1994, SSB.

Fotball som tilskuersport

Både blant 9-12- og blant 13-17-åringene svarer flest at de så fotball sist de var på et idrettsarrangement. Foruten fotball samler håndball tilskuere i disse aldersklassene. Totalt har 70 prosent av både 9-12-åringene og 13-17-åringene sett fotball- eller håndballkamper sist de var på et idrettsarrangement.

Skiidrett tiltrekker seg også unge tilskuere, spesielt 9-12-åringene. Skiidrettens tilskuerandel i 1994 kan riktignok være påvirket av Lillehammer-OL.

Annen friidrett (inkluderer ikke løping) har den laveste prosentandelen tilskuere for disse aldersgruppene.

Medlemskap i idrettsforeninger

Jenter har færre registrerte medlemskap i norske idrettskretser enn gutter har. Dette gjelder både totaltall for landet og for hvert enkelt fylke.

Jenter i alderen 0-12 år har flere medlemskap enn jenter i alderen 13-16 år. Førstnevnte utgjør riktignok et større aldersintervall, selv om man kan anta at de aller yngste, si 0 til 5 år, til dels kan overses.

Aust-Agder har minst sprik mellom antall medlemskap i de to aldersgruppene. Hedmark, Oppland og Rogaland har opp mot 50 prosent flere medlemmer blant de yngre enn blant de eldre jentene.

De yngste guttene ser også ut til å være mer aktive enn gutter i alderen 13-16 år.

Finnmark har den minste forskjellen i antall medlemskap mellom aldersgruppene. I Akershus er det ca. 8 000 flere guttemedlemskap for 0-12-åringene enn 13-16-åringene. I Hedmark og Rogaland er det registrert ca. dobbelt så mange medlemskap for 0-12-årige gutter som for 13-16-årige gutter.

5.10. Idrettskretser, lag og medlemskapstall, etter kjønn og alder pr. 31.12.1996¹

	Antall lag	Medlemmer i alt			Gutter	
		0- år	Jenter	13-16 år	0-12 år	13-16 år
Hele landet	7 286	1 396 824	147 291	89 155	188 352	118 572
Østfold Idrettskrets	387	72 169	5 864	4 371	7 906	5 756
Akershus Idrettskrets	638	153 093	14 730	8 434	21 556	12 847
Oslo Idrettskrets	613	186 209	11 176	6 231	17 863	10 294
Hedmark Idrettskrets	361	65 175	6 628	3 499	8 760	4 710
Oppland Idrettskrets	389	62 454	7 029	3 736	8 825	5 264
Buskerud Idrettskrets	354	74 678	6 892	4 956	10 239	6 658
Vestfold Idrettskrets	270	61 538	6 595	3 669	8 657	5 237
Telemark Idrettskrets	285	51 646	5 838	3 526	7 115	4 768
Aust-Agder Idrettskrets	176	30 873	2 927	2 330	4 262	3 527
Vest-Agder Idrettskrets	262	41 326	4 798	2 978	5 987	3 759
Rogaland Idrettskrets	506	98 895	13 925	7 310	16 437	8 624
Hordaland Idrettskrets	629	108 057	13 974	7 911	18 222	11 001
Sogn og Fjordane Idrettskrets	192	39 563	5 085	3 309	4 949	3 862
Møre og Romsdal Idrettskrets	481	73 554	7 571	5 994	10 258	7 275
Sør-Trøndelag Idrettskrets	441	95 628	9 793	6 045	11 403	8 479
Nord-Trøndelag Idrettskrets	261	47 658	5 489	3 834	6 151	4 242
Nordland Idrettskrets	493	57 234	7 404	4 566	9 568	6 046
Troms Idrettskrets	350	40 256	4 288	2 962	5 790	3 443
Finnmark Idrettskrets	196	21 540	2 621	1 617	2 604	2 114

¹ Tallene i denne tabellen vil avvike noe fra tilsvarende tabell i Statistisk årbok. SSBs statistikk inkluderer Norges Bedriftsidrettsforbund. NBIF har en nedre aldersgrense på 17 år for sine medlemmer og vil dermed ikke påvirke tallene for yngre aldersgrupper.

Kilde: Norges Idrettsforbund og Olympiske Komité, Årsrapport 1996.

Unge går på fritids-/ungdomsklubber

I 1991 hadde 62 prosent blant 13-15-åringene vært på fritids-/ungdomsklubb i løpet av de siste 12 månedene. Halvparten av alle 10-12-åringene benyttet seg også av dette tilbudet, mens det blant barn 7-9 år var 29 prosent som benyttet seg av denne fritidsaktiviteten.

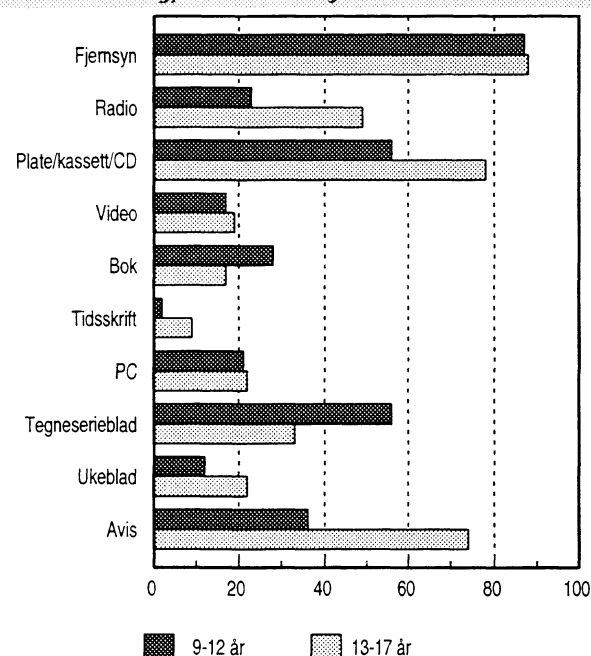
90 prosent ser på TV

Fjernsynet er det medietilbudet som vinner kampen om barn og unges oppmerksomhet. Både på spørsmål om hvilket medium som er brukt og hvor lenge, kommer TV-en ut på topp. Opp imot 90 prosent av 9-17-åringene ser på fjernsyn en gjennomsnittsdag.

Å spille plater/CD-er/kassetter står også høyt i kurs i begge aldersgruppene. Blant 13-17-åringene er det omtrent like vanlig å høre på musikk som det er å lese avisen.

9-12-åringene leser ikke aviser i samme grad som de eldre ungdommene, men de leser til gjengjeld oftere tegneserieblad. Sannsynligvis står Donald Duck&Co. for mye av denne lesingen. Som for tegneseriebladene er

Figur 5.3. Andel som har brukt ulike medietilbud en gjennomsnittsdag, 1996

Kilde: Mediebruksundersøkelsen 1996, SSB.

5.11. Andel som har brukt ulike medietilbud en gjennomsnittsdag, etter alder, 1996. Prosent

	Fjernsyn	Radio	Plate/ kassett/CD	Video	Bok	Tidsskrift	PC	Tegne- serieblad	Ukeblad	Avis	Antall svar
9-12 år	87	23	56	17	28	2	21	56	12	36	109
13-17 år	88	49	78	19	17	9	22	33	22	74	158

Kilde: Mediebruksundersøkelsen 1996, SSB.

5.12. Antall minutter brukt på ulike medietilbud en gjennomsnittsdag, etter alder. 1996. Prosent

	Fjernsyn	Radio	Plate/ kassett/CD	Video	Bok	Tidsskrift	PC	Tegne- serieblad	Ukeblad	Avis	Antall svar
9-12 år	89	10	21	11	9	0	12	14	3	6	109
13-17 år	115	45	69	12	8	3	19	8	5	15	158

Kilde: Mediebruksundersøkelsen 1996, SSB.

Tidsbruken er gjennomsnittet for alle i aldersgruppen. Antall minutter vil øke hvis man kun ser på faktiske mediebrukere (seere, lyttere osv.).

det den yngste aldersgruppen som i størst grad leser bøker.

Radio er også et medium som ca. halvparten av alle 13-17-åringene har benyttet en gjennomsnittsdag.

En god femtedel av de spurte barna mellom 9 og 17 år har benyttet hjemme-PC en gjennomsnittsdag.

Det er en betydelig andel som bruker alle de nevnte medietilbudene; mer enn 15 prosent av barn og unge har brukt disse mediene en gjennomsnittsdag.

Etermediene tar tid

Barn i aldersgruppen 9-12 år bruker i gjennomsnitt 1 time og 29 minutter foran fjernsynsskjermen. 13-17-åringene ser i gjennomsnitt på TV i 2 timer (115 minutter) på en gjennomsnittsdag.

Foruten TV-en bruker unge i alderen 13-17 år mye tid hver dag på musikk i form av plater, CD-er og kassetter, og på radio. PC-bruken og avislesingen er begrenset til 15-20 minutter hver.

Den yngre gruppen har også fjernsynet som det mest tidkrevende mediet, med musikklytting og tegneserie-

blader på de neste plassene. Bortsett fra TV-titting er det sjelden mer enn 20 minutter som brukes til noe medietilbud av barn i aldersgruppen 9-12 år.

Barn og unge benytter etermediene oftere og bruker mer tid på disse enn på tekst-mediene en gjennomsnittsdag. Det kan imidlertid være på sin plass å påpeke at det er fullt mulig å benytte flere medier samtidig.

PC-en som underholdning

9-15-åringene bruker i hovedsak hjemme-PC-en til spill og underholdning; hele 84 prosent av brukerne i denne aldersgruppen oppgir at de spiller og lar seg underholde av PC-en en gjennomsnittsdag.

En fjerdedel av barna og de unge som bruker PC hjemme en gjennomsnittsdag sier at den brukes til skolearbeid.

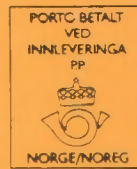
I den eldre aldersgruppen, dvs. blant 16-24-åringene, er det flest som bruker datamaskinen til utdanningsrelatert arbeid. Dette gjelder over halvparten av brukerne i denne gruppen. Samtidig bruker nesten like mange PC-en til spill og underholdning. 40 prosent sier at de tar PC-en i bruk som hjelpemiddel for hjem og fritid.

5.13. Brukere fordelt på type hjemme-pc-bruk en gjennomsnittsdag, etter alder. 1996. Prosent

	Daglig arbeid	Underhold- ning/spill	Skolearbeid/ utdanning	Til hjem/fritid	Tilknyttet modem/faks	Tilknyttet CD-ROM-spiller
9-15 år	0	84	25	10	4	23
16-24 år	15	53	55	40	15	30

Kilde: Statistiske analyser 18, SSB.

Tillatelse nr.
159 000/502

B *Returadresse:*
Statistisk sentralbyrå
Postboks 8131 Dep
N-0033 Oslo

Publikasjonene kan bestilles fra:

Statistisk sentralbyrå
Salg- og abonnementservice
Postboks 1260
2201 Kongsvinger

Telefon: 62 88 55 00
Telefaks: 62 88 55 95

Statistisk sentralbyrå
Statistics Norway